

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Egerszalók Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	73
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
1. A HEP IT részletei	76
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	76
Jövőképünk	77
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
3. Megvalósítás	85
3.1 A megvalósítás előkészítése	85
3.2 A megvalósítás folyamata	85
3.3 Monitoring és visszacsatolás	87
3.4 Nyilvánosság	88
3.5 Kötelezettségek és felelőség	88
3.6 Érvényesülés, módosítás	89
4. Elfogadás módja és dátuma	89

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

BEVEZETÉS

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján a Belügyminisztérium honlapján megjelent „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Egerszalók Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait (Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció), valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

Egerszalók község általános helyzetképe

Természeti, gazdasági környezetének jellemzői

Egerszalók egy közel 2100 lelket számláló kis község a Mátra és a Bükk között, a Laskó-patak völgyében. Természeti képződményeivel, finom boraival, vizeivel, kő emlékeivel illeszkedik az Egri Kistérség Kő-Túra útvonalába. A falu vonzereje a környék természeti szépségeiben rejlik.

Igazi nevezetessége a község déli részén a föld mélyéből feltörő hévízforrás. A domboldalon lefolyó víz 1900 négyzetméteres mészkőlerakódást - sódombot épített.

A falu határában kaptárkövek találhatók, melyek valószínűleg vulkáni utóhatások során feltört kovasavas meleg vizek következtében erősebben átkovásodott riolittufa maradványai. A kaptárkő elnevezés onnan ered, hogy a riolittufa tömbbe kunyhót vágtak, kő fekhellyel és polcokkal.

A falu déli részén riolittufába vágott barlanglakások találhatók, ezek ma skanzenként várják a látogatókat. A kirándulók másik kedvelt célpontja a Laskó-patakon felduzzasztott tó, mint az Egri Bükkalja legnagyobb felszíni vize, amely élő- és madárvilágával jelentős természetvédelmi értéket képvisel.

A faluban ma is látható barokk templom 1738-ban épült. Itt található a Csodatévő Mária-kegykép, valamint a rokokó faragású hordozható Mária-szobor a XVIII. századból. Búcsújáró helyként is ismert. Nyaranta pedig fiatalok ezrei látogatnak el a keresztény ifjúsági találkozóra.

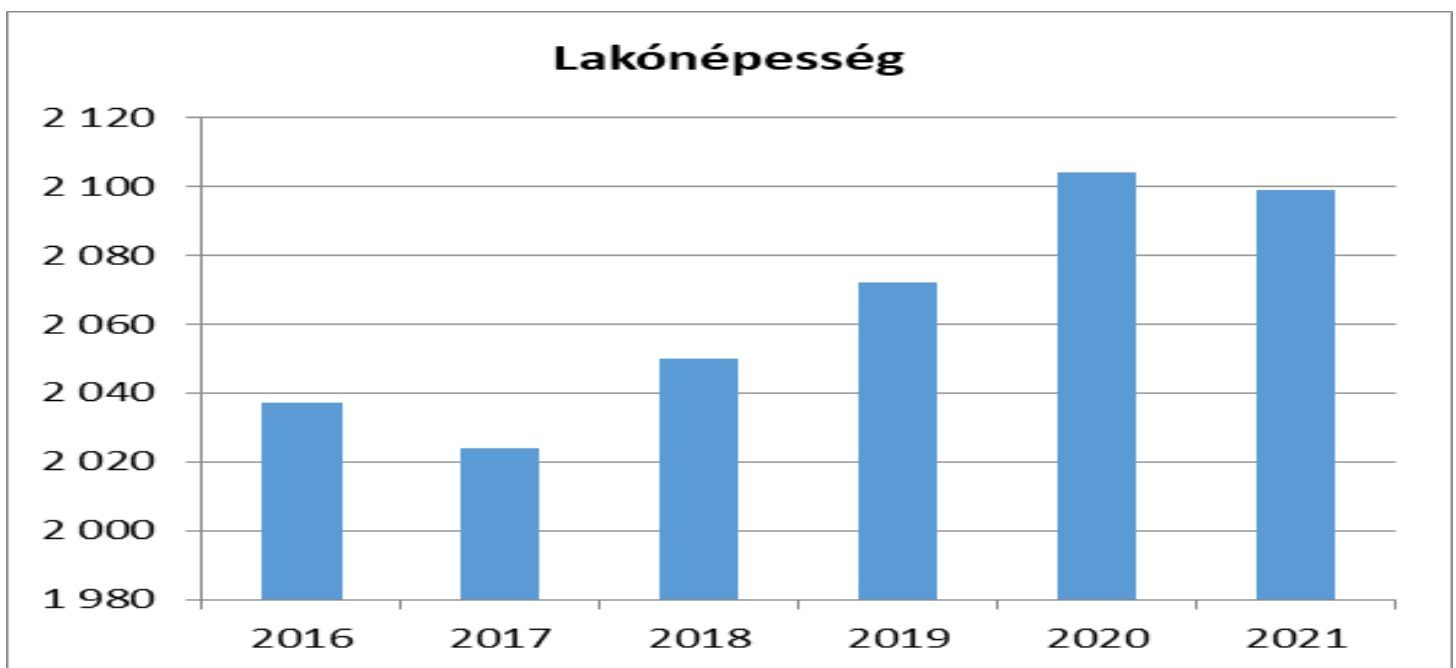
Egy dokumentum tanúsága szerint Egerszalókon már 1249-ben volt telepített szőlő. A lakosok a török hódoltság után is folytatták a hagyományokat. Borászaink csodálatos riolittufa pincékben finom borokkal várják vendégeiket.

Egerszalók legismertebb nevezetessége a község déli részén a föld mélyéből feltörő termálforrás és a lefolyó víz által létrehozott mészkődomb, mely az évek során Sódomb néven vált ismerté. A 65-68 C°-os ásványi anyagokban igen gazdag gyógyvíz folyamatosan építi az impozáns látványt nyújtó csipkézett, fehér képződményeket. A Népjóléti Minisztérium 1992-ben az egerszalóki termálvizet gyógyvízzé, az ÁNTSZ OTH 2016-ban Egerszalók település egy részét - a Szabályozási Tervben meghatározott területet - gyógyhelylé minősítette.

A kis falu természeti értékei és a faluközösség még élő hagyományai határozzák meg a közösségi együttléteket, programokat. Ezek közül a legjelentősebbek: a Boros-Toros, a pünkösdi Tor-Túra, a Keresztény Ifjúsági Találkozó júliusban és augusztus utolsó szombatján a Szüretindító Bor-Túra a szüreti felvonulással.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	2 037	bázis év
2017	2 024	99,36%
2018	2 050	101,28%
2019	2 072	101,07%
2020	2 104	101,54%
2021	2 099	99,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

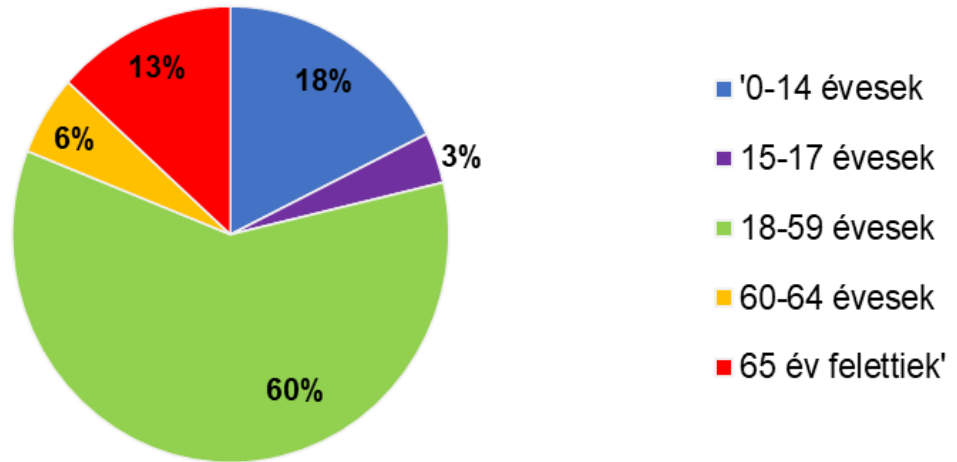

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

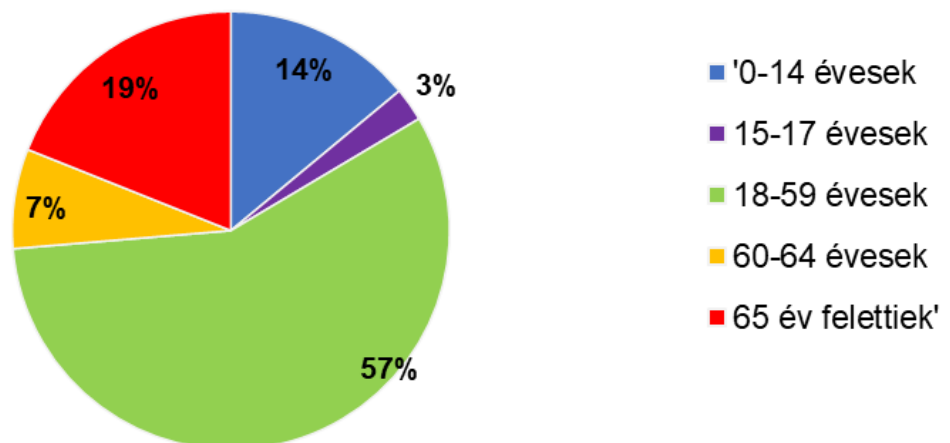
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 003	965	1968	50,97%	49,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			72	3,66%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	178	135	313	9,04%	6,86%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	36	24	60	1,83%	1,22%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	598	552	1150	30,39%	28,05%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	57	71	128	2,90%	3,61%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	134	183	317	6,81%	9,30%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

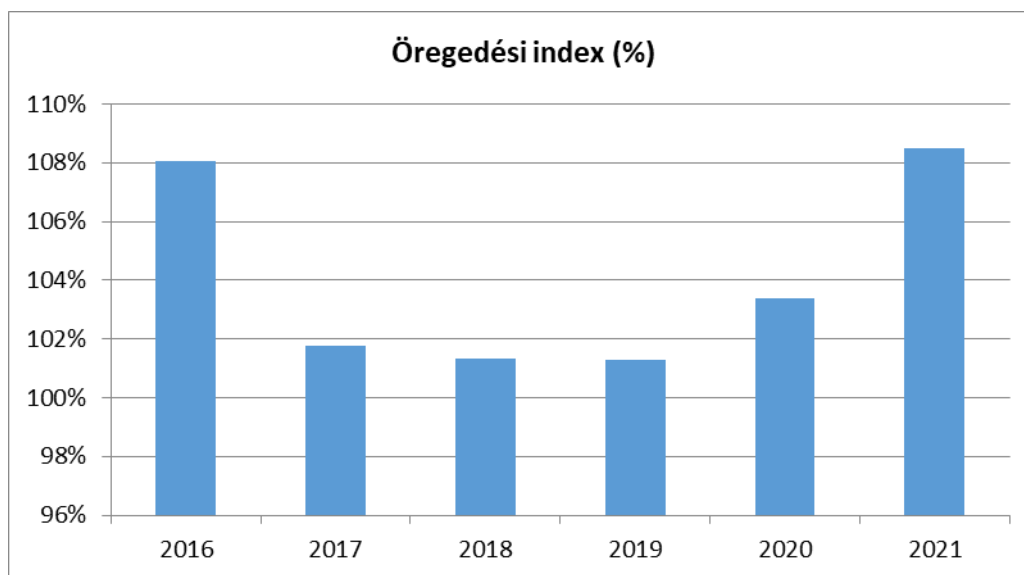

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	295	273	108,06%
2017	291	286	101,75%
2018	308	304	101,32%
2019	317	313	101,28%
2020	337	326	103,37%
2021	357	329	108,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	6,87
2017	-14,28
2018	12,76
2019	12,62
2020	18,68
2021	-5,23

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-1,47
2017	2,46
2018	0,98
2019	-4,85
2020	-0,48
2021	-1,90

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

ÉRTÉKEINK, KÜLDETÉSÜNK

A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a település lakónépessége a 2017-től 2020-ig tartó lassú emelkedés után 2021-ben némi csökkenést mutat. A lakónépességen belül kissé nagyobb mértékben emelkedik a 65 év felettek, mint a 14 éves kor alatti lakosok aránya, így 2019 óta az állandó lakosság korösszetételét mutató öregedési index több mint 2, illetve 5 %-kal romlott.

Ha a halálozások és az elveszülések számát összehasonlítjuk azt látjuk, hogy csak 2017-ben és 2018-ban volt magasabb a születések száma, 2019 óta a halálozások száma mindig magasabb a születések számánál, de az eltérés nem számottevően magas.

A 2020-ig tartó idevándorlási folyamat 2021-ben megfordult: többen vándoroltak el a községből, mint amennyien ide költöztek. Az önkormányzat korábban lépéseket tett annak érdekében, hogy a demográfiai összetétel a fiatalabb korosztály felé elmozduljon, megálljon a népesség öregedése és a lakosság száma ne csökkenjen. Azonban az önkormányzati finanszírozás, a bevételek drasztikus csökkenése (a megnövelt szolidaritási hozzájárulás, a gépjárműadó-bevétel elvonása, a veszélyhelyzet alatti kis- és közepes vállalkozások iparűzési adó-kedvezménye, az idegenforgalmi adó felfüggesztése) miatt Egerszalók Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2022. (XII. 16.) önkormányzati rendeletével 2023. január 1-től megszüntette a vissza nem térítendő otthonteremtési támogatást, mellyel segítette a fiatal házaspárokat, gyermekes családok egerszalóki letelepedését.

2022. augusztusában készült el a Széchenyi 2020 programban megvalósult beruházásként az 1 csoportos, 12 férőhelyes bölcsőde, amely több mint 153 millió forintba került, az ehhez szükséges forrást vissza nem térítendő európai uniós támogatásként nyerte el az önkormányzat a Terület- és településfejlesztési operatív program (TOP) keretéből. Ezzel 3 új munkahely is létre jött, valamint megtörtént az épület teljes körű akadálymentesítése.

A demográfiai helyzetet és az idevándorlást is kedvezően befolyásolhatja a megyeszékhely közelsége, annak minden szolgáltatásával és jó közlekedési kapcsolatával, Egerszalók település jó infrastrukturális ellátottsága, továbbá a gyógyvízre és a borra épülő a turizmusa, illetve az ezekhez kapcsolódó beruházások támogatása.

CÉLOK

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Egerszalók Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések meghozatalát,
- – az óvoda kivételével – a köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel) való együttműködést.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMZÉSE (HEP HE)

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló

2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei :

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása,
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” dokumentum alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) és
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az Ebktv. 31. §- a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.]. 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)**, amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás-politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás-politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat a

településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Bölcsőde: a bölcsődei nevelést **2022. szeptemberétől** az önkormányzat saját intézmény fenntartásával biztosítja, jelenleg 1 csoport működtetésével.

Óvoda: az óvodai nevelést **2016. július 1-től** az önkormányzat saját intézmény fenntartásával biztosítja, jelenleg 3 óvodai csoport működtetésével.

Gyermekjólét és családsegítés: a kötelező önkormányzati feladatok ellátása a Verpeléti székhelyű Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Társulásában történik. A korábbi gyermekjóléti szolgálati tevékenység kiegészült **2016. január 1-től** az Szt. szerinti családsegítéssel. A társulásban részt vevő önkormányzatok: Verpelét – Tarnaszentmária – Feldebrő – Egerszalók -Egerszólát.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2021. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területenként eltérő lehet.

Egyes esetekben – pl. a mélyszegénységben élők száma, oktatás – semmilyen adatforrás nem állt rendelkezésre.

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az

érintettek egészségi állapotában is jelentkeznek. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A KSH 2021-re vonatkozó, a háztartások életszínvonaláról szóló kiadványából kiderül, hogy Magyarországon 1 millió 844 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata, ami a lakosság 19,3 százalékát jelentette. Ezen belül a relatív jövedelmi szegénységi arány 12,6-ről 12,2 százalékra csökkent, a súlyos anyagi és szociális deprivációban való érintettség 10,2 százalékon stagnált, a nagyon alacsony munkaintenzitás mutatója pedig 5,3-ről 4,9 százalékra mérséklődött az előző évhez képest.

A korábbi évekhez hasonló tendencia érvényesült, azaz minél nagyobb lélekszámú településen, illetve fejlettebb régióban él egy háztartás, annál magasabb volt fogyasztási kiadásainak összege. Az alföldi és az északi régiók fogyasztása évek óta erőteljes felzárkózás jeleit mutatja, azonban még mindig elmarad az országosátlagtól: Észak-Magyarországon 8,6 százalékkal.

Bár a szegénységi küszöb alatt élő, 17 év alatti gyerekek száma az elmúlt 15 évben csökkent (2004–2019 között 388 ezerről 158 ezerre), a halmazon belül a mélyszegénységben élő gyerekek száma nőtt – derül ki a Gyermekjogi Civil Koalíció elemzéséből, amelyet a KSH és az Eurostat adatai alapján készített.

Míg 2004-ben 77 ezer gyerek tartozott a kockázati csoportba, 2019-re a számuk elérte a 126 ezret, 2010 óta csaknem háromszorosára nőtt a súlyosan szegény 0–17 évesek aránya Magyarországon.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben áttekintjük azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- *a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)* A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- *a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)* A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.
- *a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.* A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelmében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,*
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,*
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,*
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.*

A helyi önkormányzat a Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

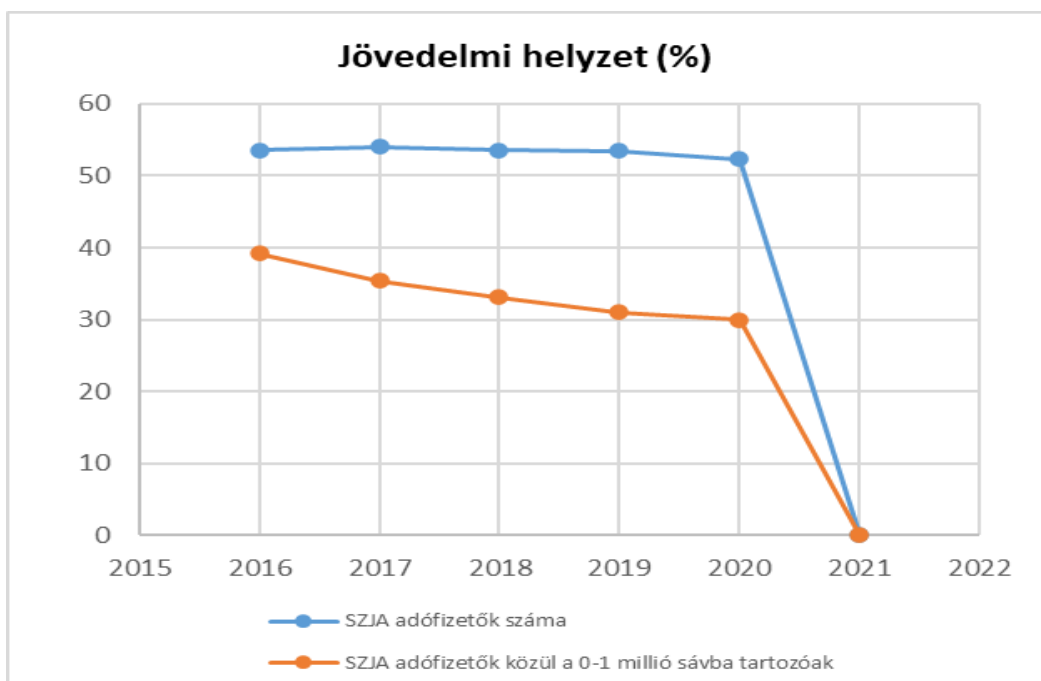
A Covid19-járvány és az elhúzódó háború negatív gazdasági hatásai ellenére is tovább nőtt a foglalkoztatottság. A KSH adatai szerint több hónapja 4,7 milliós szinten van a foglalkoztatottság, miközben a munkanélküliség nem éri el a 4 százalékot.

2022-ben a fogyasztói árak átlagosan 14,5 százalékkal nőttek, ezen belül a legnagyobb mértékben az élelmiszerek drágultak: 26,0 százalékkal. A településen élők anyagi helyzetét ez nagy mértékben befolyásolja. Az életkörülmények nem javultak, a munkanélküliség azonban csak az alacsony iskolázottságú, képzetlen munkaerőt érinti.

Az Önkormányzat a helyzet javítása érdekében közreműködő szerepet vállal, kapcsolatot tart a megfelelő szervezetekkel, valamint információkat továbbít számukra. A hivatal alkalmazottjai, szociális szakemberei nagymértékben hozzájárulnak a lakosság élethelyzetének javításához.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	53,59	39,22
2017	53,99	35,41
2018	53,56	33,11
2019	53,46	30,99
2020	52,31	30,01
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

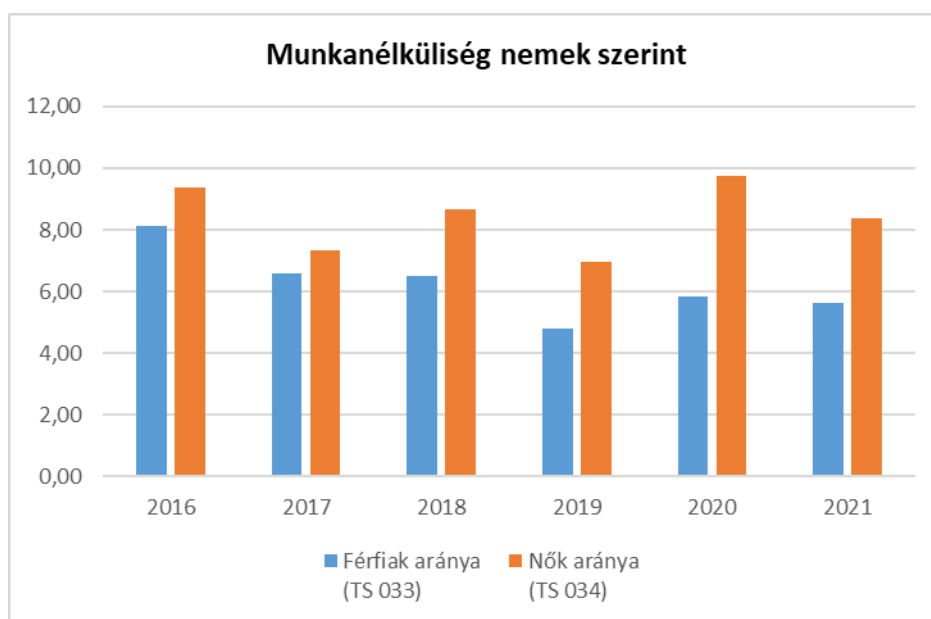
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete:

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	8,11	9,37	8,74%
2017	6,58	7,34	6,96%
2018	6,49	8,67	7,58%
2019	4,78	6,96	5,87%
2020	5,83	9,74	7,79%
2021	5,64	8,39	7,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A

nyilvántartott álláskeresők száma a 2019. évi alacsony érték után emelkedést mutat: az 5,87 %-os rátával szemben 2020-ban 7,79 % és 2021-ben 7,02 %, ami a munkanélküliség emelkedő tendenciájára utal.

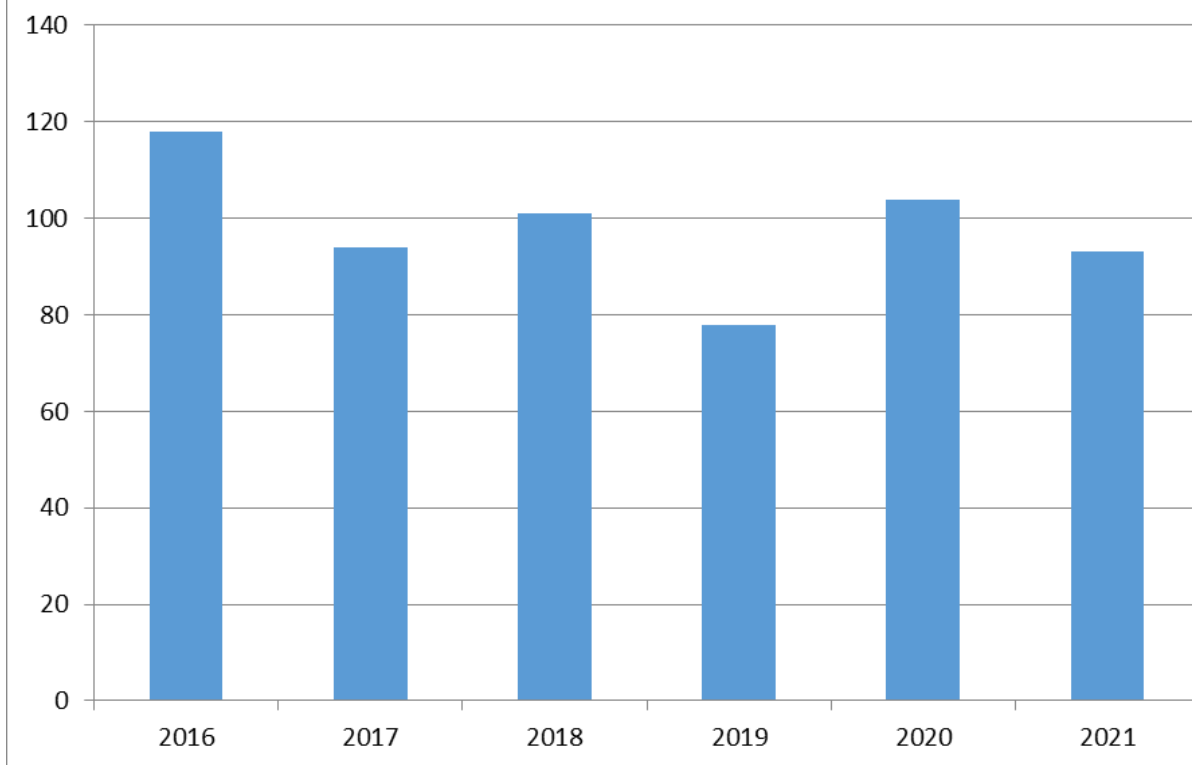
A nyilvántartott álláskeresők között a nemek aránya megváltozott: az utóbbi években mindig magasabb a nők aránya.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

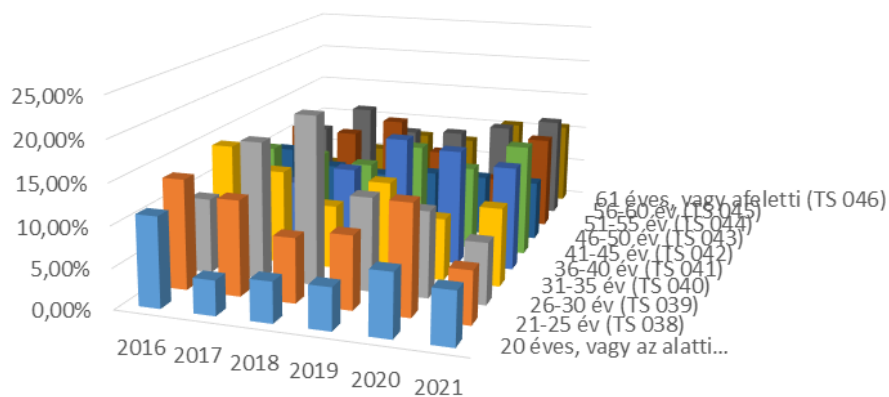
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	118	94	101	78	104	93
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	13,00	4,00	5,00	4,00	8,00	6,00
	%	11,02%	4,26%	4,95%	5,13%	7,69%	6,45%
21-25 év (TS 038)	Fő	16,00	11,00	8,00	7,00	14,00	6,00
	%	13,56%	11,70%	7,92%	8,97%	13,46%	6,45%
26-30 év (TS 039)	Fő	11,00	16,00	21,00	9,00	11,00	7,00
	%	9,32%	17,02%	20,79%	11,54%	10,58%	7,53%
31-35 év (TS 040)	Fő	17,00	11,00	8,00	9,00	8,00	9,00
	%	14,41%	11,70%	7,92%	11,54%	7,69%	9,68%
36-40 év (TS 041)	Fő	10,00	8,00	11,00	12,00	15,00	12,00
	%	8,47%	8,51%	10,89%	15,38%	14,42%	12,90%
41-45 év (TS 042)	Fő	13,00	10,00	10,00	10,00	11,00	13,00
	%	11,02%	10,64%	9,90%	12,82%	10,58%	13,98%
46-50 év (TS 043)	Fő	11,00	7,00	7,00	6,00	8,00	7,00
	%	9,32%	7,45%	6,93%	7,69%	7,69%	7,53%
51-55 év (TS 044)	Fő	13,00	10,00	13,00	7,00	6,00	11,00
	%	11,02%	10,64%	12,87%	8,97%	5,77%	11,83%
56-60 év (TS 045)	Fő	11,00	12,00	10,00	8,00	12,00	12,00
	%	9,32%	12,77%	9,90%	10,26%	11,54%	12,90%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	5,00	8,00	6,00	11,00	10,00
	%	2,54%	5,32%	7,92%	7,69%	10,58%	10,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők száma (fő)

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

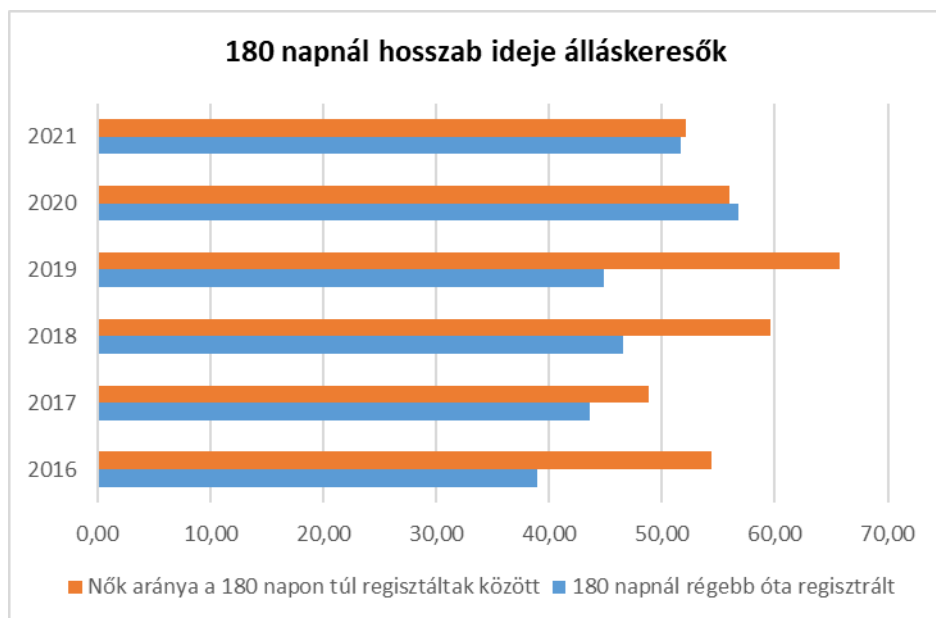
- 20 éves, vagy az alatti (TS 037)
- 21-25 év (TS 038)
- 26-30 év (TS 039)
- 31-35 év (TS 040)
- 36-40 év (TS 041)
- 41-45 év (TS 042)
- 46-50 év (TS 043)
- 51-55 év (TS 044)
- 56-60 év (TS 045)
- 61 éves, vagy afeletti (TS 046)

A nyilvántartott álláskeresők száma a 2020. évi emelkedés után (104 fő) 2021-ben némileg csökkent (93 fő), de még mindig magasabb a 2019. évinél (78 fő).

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	38,98	54,35
2017	43,62	48,78
2018	46,53	59,57
2019	44,87	65,71
2020	56,73	55,93
2021	51,61	52,08

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

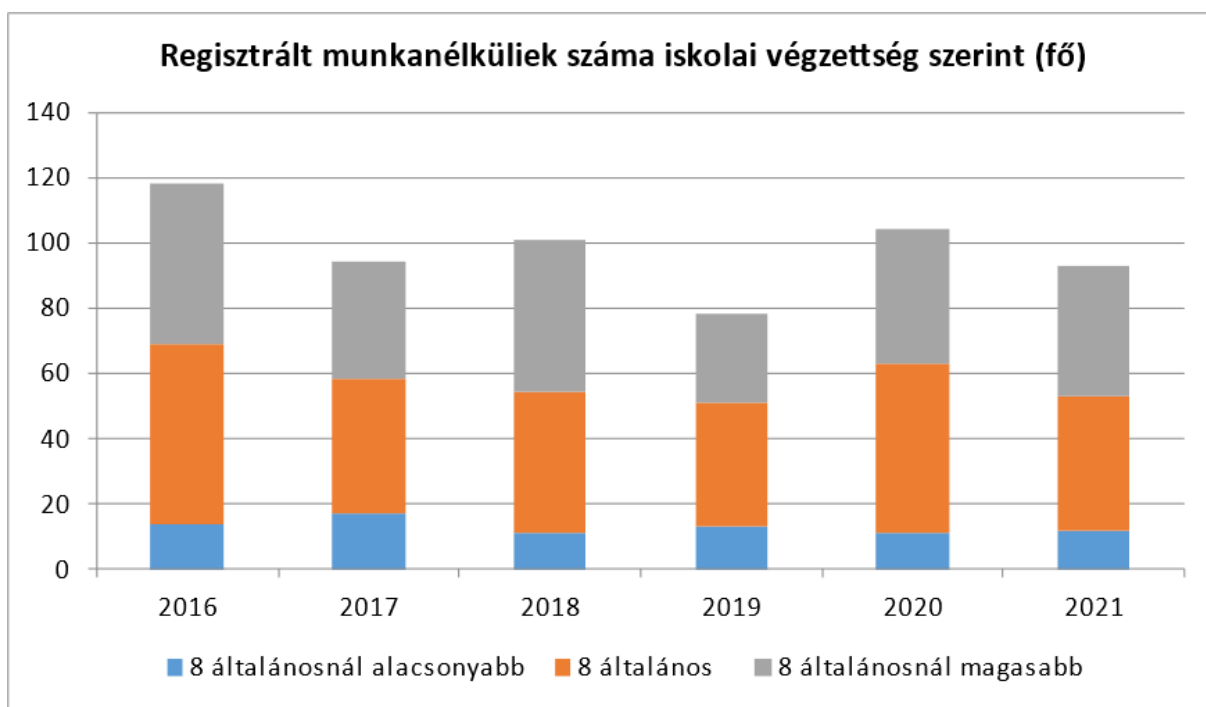
A 180 napon túli tartós munkanélküliség 2019 után 50 % feletti, ezen belül viszont a csökkenő tendencia ellenére is még mindig magasabb a nők aránya.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	118	14	11,86%	55	46,61%	49	41,53%
2017	94	17	18,09%	41	43,62%	36	38,30%
2018	101	11	10,89%	43	42,57%	47	46,53%
2019	78	13	16,67%	38	48,72%	27	34,62%
2020	104	11	10,58%	52	50,00%	41	39,42%
2021	93	12	12,90%	41	44,09%	40	43,01%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

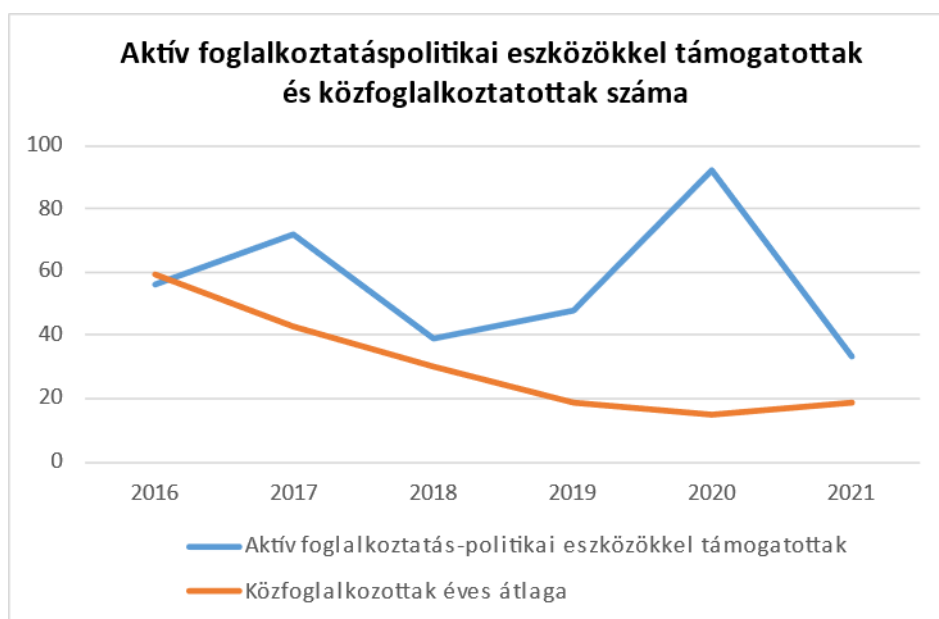

2019 óta folyamatosan emelkedik a 8 osztálynál magasabb iskolai végzettségűek aránya a regisztrált munkanélküliek között. Az aluliskolázott lakosság elhelyezkedési esélyében nagy szerepet játszik a közmunka programban való részvétel.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei:

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	56	59
2017	72	43
2018	39	30
2019	48	19
2020	92	15
2021	33	19

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatásban résztvevő roma lakosság arányait megjelenítő mutatók az ezen lakosság származását igazoló tétel hiányában nem jeleníthetők meg, illetve a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépésre vonatkozó adatok sem állnak a rendelkezésünkre.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok:

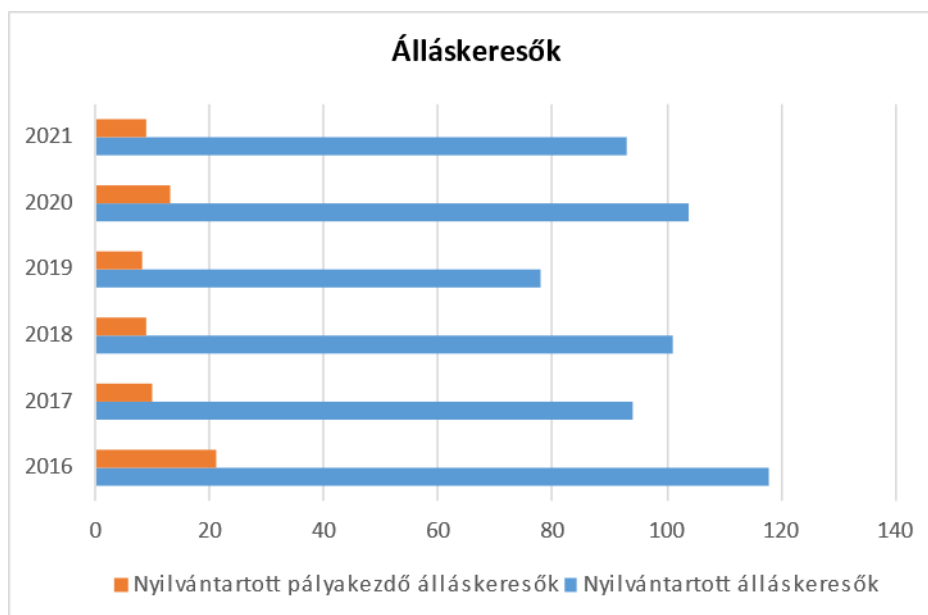
A lakosság foglalkoztatási helyzetének, az esélyek javításának érdekében a települési önkormányzat feladatul tűzi ki a potenciális munkalehetőségekről való tájékoztatást; az állami, illetve a civil szervezetekkel való kapcsolattartást.

A munkanélküliség által érintettek számára a törvényben előírtak szerint alkalmi munkalehetőség és részmunkaidős állás van, melyet nagyszámban igénybe is vesznek.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	118	21
2017	94	10
2018	101	9
2019	78	8
2020	104	13
2021	93	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A községben élő fiatalok munkaerőpiacra lépésének könnyítését az Egri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának (Munkaügyi Központ) segítségével valósítjuk meg: a meglévő munkaerő-piaci szolgáltatásokról szóló tájékoztatást, azok igénylésében való segítségnyújtást stb.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok:

A helyi önkormányzatnak nincs lehetősége felnőttképzések szervezésére. Ezért a rászorultak a közeli megyeszékhelyen juthatnak hozzá ezen szolgáltatáshoz.

Az önkormányzat az igényfelmérést követően partneri együttműködési szándékot mutat azokkal a szervezetekkel, akik a térségben foglalkoztatási, munkaerő-piaci, felnőtt oktatási programot valósítanak meg.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

Az önkormányzatnak saját fenntartású intézményeinek számát és nagyságát tekintve nincs lehetősége ennek megvalósítására.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A munkaerő-piaci diszkriminációról adattal nem rendelkezünk, de lakossági szinten nem érzékelhető ennek megjelenése.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei:

A munkaerő-piaci boldogulásnak egyre inkább alapfeltétele a digitális kompetenciák megléte, ám ezek fejlesztése nem csak az informatika tantárgy feladata, hanem a teljes oktatási spektrumot átható szemléletmód kell, hogy legyen.

A Pécsi Tudományegyetem és a „Közösen a jövő munkahelyeiért” Alapítvány tanulmánya szerint a tudásalapú társadalom, a tudásalapú jövőkép alapvető fejlesztési formája az informatika, az IKT, és a megszerzhető digitális kompetenciák. Az előrejelzések 2025-ig azt mutatják, hogy az IT-szektor bővülése, fejlődése továbbra is meghatározó lesz.

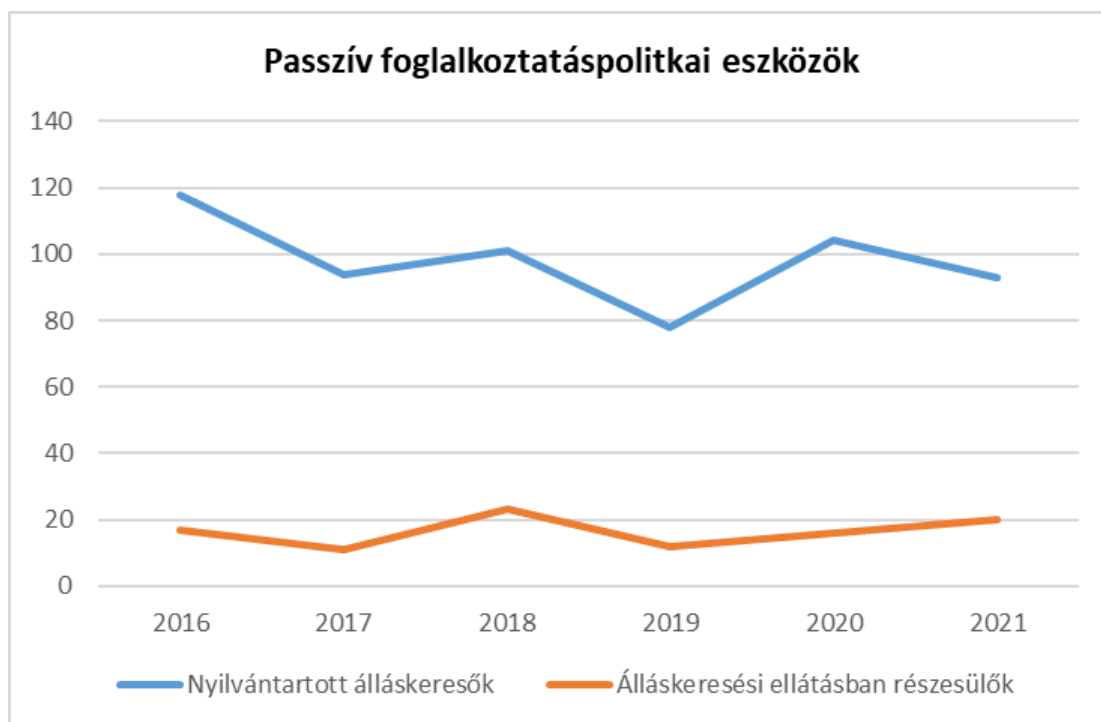
A megfelelő digitális kompetenciával rendelkező pályakezdők elhelyezkedési esélyei alapvetően nőni fognak 2025-ig. Egyrészt demográfiai csökkenésük, másrészt a gazdasági növekedés miatt. Foglalkoztatás bővüléssel lehet számolni az automatizálás, az informatika, a gépészet, az elektronika területén. Ugyanakkor minden más szakterületen belül is szükségletté válik a digitális kompetenciák legalább ECDL szintű megléte.

Ezért fontos a digitális kompetenciák megszerzése, ezek fejlesztése, a képzési és továbbképzési lehetőségek felkutatása.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	118	8,03%	17	14,41%
2017	94	6,50%	11	11,70%
2018	101	7,02%	23	22,77%
2019	78	5,41%	12	15,38%
2020	104	7,22%	16	15,38%
2021	93	6,58%	20	21,51%

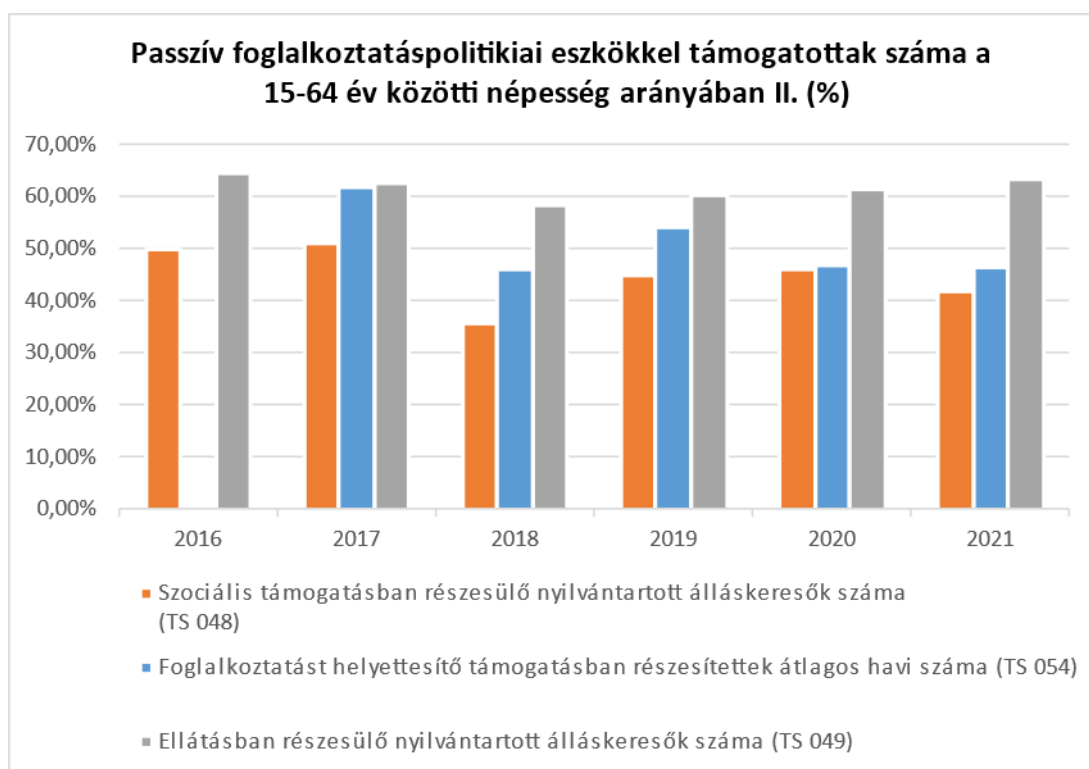
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	59	50,00%	0	0,00%	76	64,41%
2017	48	51,06%	58	61,79%	59	62,77%
2018	36	35,64%	47	46,28%	59	58,42%
2019	35	44,87%	42	54,10%	47	60,26%
2020	48	46,15%	49	46,74%	64	61,54%
2021	39	41,94%	43	46,63%	59	63,44%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	4
2018	5
2019	4
2020	2
2021	2

Forrás: TeIR, KSH

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és a foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,

b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,

c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltatónak.

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresési járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

A munkaügyi szerv által biztosított ellátási formák megváltozása érzékelhető a kimutatásokban.

Az ellátások jogosultsági intervallumának csökkenése miatt évek óta magas a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma.

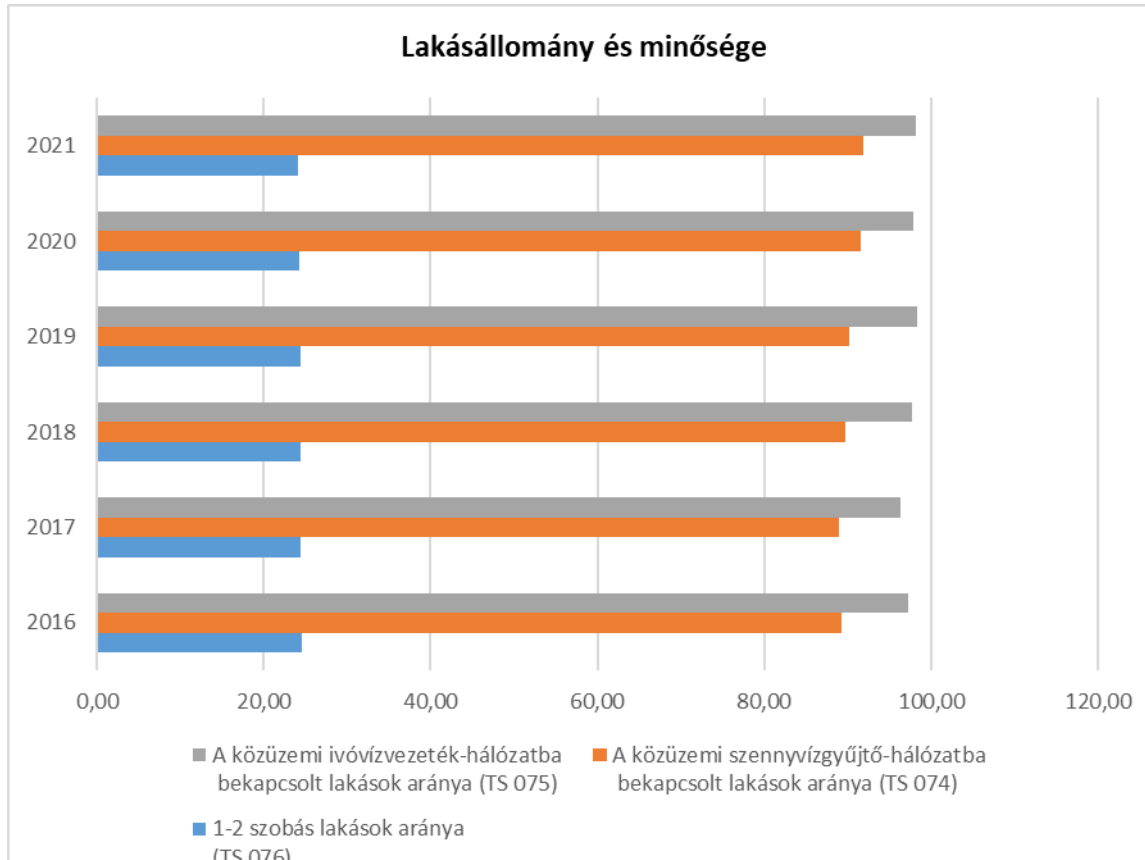
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	797	16	20,08	24,59	89,34	97,24
2017	805	8	9,94	24,35	88,94	96,40
2018	809	4	4,94	24,47	89,74	97,78
2019	815	6	7,36	24,42	90,18	98,28
2020	824	9	10,92	24,27	91,63	97,94
2021	831	7	8,42	24,07	91,82	98,19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település összes lakásállománya növekedést mutat.

a) bérlakás-állomány,

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	797	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	805	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	809	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	815	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	824	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	831	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás és

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

Az önkormányzat forrás hiányában bérlakás és szociális bérlakás állománnyal nem rendelkezik.

Az ideiglenesen bajba jutott lakosok elhelyezésére az utóbbi években nem volt szükség.

Az egyéb lakás célra használt nem lakáscélú ingatlanról tudomásunk nincs. Ennek figyelemmel kísérése az önkormányzat folyamatos feladata.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság:

Elégtelen lakhatási körülmények között az önkormányzat tudomása szerint nem él senki a településen.

e) lakhatást segítő támogatások:

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	340
2018	n.a.	118
2019	n.a.	195
2020	n.a.	237
2021	n.a.	185

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatáshoz való hozzájutást oly módon próbálja könnyíteni a jogszabály, hogy a kérelem az év folyamán bármikor benyújtható.

A Szt. alapján központilag biztosított lakásfenntartási támogatás 2015. február 28-án megszüntetésre került, de Egerszalók Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a települési támogatásokról szóló saját rendeletének megalkotásával továbbra is biztosítja a rászorultak részére a települési lakásfenntartási támogatást. A jogosult családok számának csökkenése azzal magyarázható, hogy a munkalehetőségek növekedésével és az egy főre jutó családi jövedelmek kedvező változásával a rászorult családok aránya csökkent.

f) eladósodottság:

Az adósságcsapda megjelenése a településen az országos átlaggal megegyezően figyelhető meg. Erre vonatkozólag a helyi önkormányzat releváns adattal nem rendelkezik.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása:

16 fő (5 fő 0-14 és 11 fő 14 év feletti lakos) él külterületi ingatlanokban, a minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz való hozzáférést az önkormányzat garantálja. Az önkormányzat a településen élő lakosság számára kiépített közüzemi rendszert biztosít. A szolgáltatási feltételeket az adott területhez tartozó közüzemi vállalkozás szabja meg.

Az igénybevevők anyagi költségeinek rendezéséhez az önkormányzat lakásfenntartási támogatás formájában nyújt segítséget.

A településen a közösségi közlekedés megoldott.

A közösségi közlekedésen felül több éven keresztül külön iskolabusz szállította az általános iskolás korú tanulókat az oktatási intézménybe. A szolgáltatást igénylők számának csökkenésével az önkormányzat anyagi forrásai nem tették lehetővé az iskolabusz fenntartását.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai:

A hátrányos helyzetű lakosság megjelenése szórt jelleget mutat a településen.

Teleszerű szegregátumok nem jellemzők. A hátrányos helyzetű lakosok foglalkoztatási, egészségügyi, szociális helyzetének figyelemmel kísérése az önkormányzat és a szociális ellátórendszer alapvető feladata.

A lakosság területi átrendeződése a települések közötti mobilitást jelenti. Nagyszámú lakossági elvándorlás nem jellemző.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Egészségügyi szolgáltatásban az alapellátást a felnőtteket és gyermekeket magában foglaló vegyes háziiorvosi körzet jelenti.

A lakosság napi rendszerességgel juthat hozzá a háziiorvosi szolgáltatáshoz.

Az Önkormányzat helyi rendeletében meghatározott feltételekkel eseti és rendszeres települési gyógyszerátogatás, valamint települési ápolási díj igénylésére van lehetőség.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés:

A háziiorvosi alapellátáson kívül a fogorvosi szakellátás működik településünkön. Ezen szolgáltatásokat a lakosság nagy része igénybe is veszi.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	0	0,00
2017	1	0	0	1	73	17,04
2018	1	0	0	1	86	19,00
2019	1	0	0	1	92	12,88
2020	1	0	0	1	87	10,55
2021	1	0	0	1	80	10,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2019 óta, az ápolási díjban részesítettek száma pedig 2020 óta kismértékű csökkenést mutat.

2013. évtől az ápolási díjat és a közgyógyellátást alanyi és normatív jogon igénybe vevők kérelmének elbírálása a járási hivatalok hatáskörébe került, már nem az önkormányzat az illetékes.

b) prevenciók és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés:

A prevenciók és szűrőprogramokhoz való hozzáférés a települési lakosság számára biztosított. Évente több alkalommal ingyenes szolgáltatásként vehető igénybe szemészeti, nőgyógyászati, diabétesz-, allergia-, látás- és hallásvizsgálat, a védőnő által szervezett életkorhoz kötött alap-szűrővizsgálat.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

A közoktatási intézmény (óvoda) szakmai háttérét biztosító külső fejlesztő szakemberek az adott intézmény feladat ellátási rendszerében megjelennek, segítségüket az erre rászoruló csoportok, személyek igénybe vehetik. A rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés mindenki számára biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése:

A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjai érvényesülnek. Az önkormányzat intézménye, az Egerszalóki Szivárvány Óvoda, Bölcsőde és Konyha által biztosított étellemezzel mindenki számára nyitott a lehetőség a napi egyszeri melegétkezésre. Rászorultságtól függően- az önkormányzati rendeletben szabályozott feltételeknek megfelelően- a szociális étkezés is biztosított.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása, a gyermekek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű, ezért az Egerszalóki Szivárvány Óvoda, Bölcsőde és Konyha különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzése céljából 2018. évben módosította az alapdokumentumait, hogy az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelettel összhangban legyen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:

Az önkormányzat saját fenntartásában működő tornaterem, műfüves és sportpálya áll a lakosság rendelkezésére.

Az óvodás korú gyermekeknek külön tornaszoba, valamint sószoza került kialakításra az óvoda épületében.

Szabadidős tevékenységként heti rendszerességgel tartanak a Faluházban jóga foglalkozásokat.

2015-ben átadásra került az Egerszalók – Demjén közötti kerékpárút, ezt a lakosság a kerékpározás mellett futásra, sétára is rendszeresen igénybe veszi.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások köre széles körben biztosított. A házi segítségnyújtás, mint ingyenes szolgáltatás vehető igénybe. Jelenleg a maximálisan engedélyezett 8 fő gondozása biztosított. Ezzel párhuzamosan az arra rászorultaknak szociális étkezést biztosítunk jövedelemtől függő térítési díj ellenében. Az ebéd kiszállítása ingyenesen történik.

Az önkormányzat egy 2018-ban megvásárolt ingatlanban- az utóbbi időben érzékelhető egyre nagyobb érdeklődésre való tekintettel - idősök napközotthona kialakítását tervezi.

f) drogprevenciós szolgáltatások:

A családgondozó és a védőnő segítségével kapcsolatot ápolunk a Főegyházmegyei Karitás Központ Eger RÉV Szenvedélybeteg-segítő szolgálat munkatársaival, valamint az Egri Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal. Népszerűsítjük az Egri Kábítószerügyi Egyeztető Fórum és a Városi Diáktanács közös rendezésű Tiszta Élvezet Droprevenciós Napját.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:

Az egyenlő bánásmód követelményének eleget téve az önkormányzat és a szociális területen dolgozó szakemberek folyamatosan nyomon követik a település lakosságának egyéni érdekképviselőit, illetve kiemelten kezelik a szociálisan hátrányos csoportok körét.

Hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos problémákról adattal nem rendelkezünk.

i) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül:

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Hátrányt kompenzáló juttatásként „**Egerszalók ösztöndíjasa**” címen az önkormányzat támogatja mindazon középiskolai tanulókat, akik jó tanulmányi eredményeik alapján arra jogosultak, és kérték a pénzbeli juttatást.

Az önkormányzat minden **tanévkezdéskor** - a költségvetési rendeletében biztosított előirányzat terhére - az oktatási intézményekbe járó egerszalóki lakhelyű általános iskolai tanulók, középfokú oktatásban résztvevő

nappali tagozatos diákok és felsőfokú tanulmányokat folytató nappali tagozaton hallgatói jogviszonyban állók részére a tanévkezdés terheinek csökkentésére egyszeri **beiskolázási támogatást** biztosít.

A nehéz anyagi körülmények közt élő, elsősorban roma nemzetiséghez tartozó gyermekek egri általános iskolába járását a KMKK Zrt. **külön busz** járatával és az önkormányzat két közfoglalkoztatott **tanulókísérő** biztosításával segíti, ezáltal a szülők mentesülnek a gyermekek utaztatásának és szülői kíséret (havi bérlet) anyagi terheitől.

2017. júliusában az önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy az egerszalóki gyermekek **nem kötelező védőoltásokhoz** való hozzáférését segíti az oltóanyag költségeinek 90 %-os átvállalásával. A döntés alapján azon egerszalóki csecsemők **rotavírus** elleni és a 6 év alatti kisgyermekek **bárányhimlő** elleni nem kötelező védőoltását támogatja, akik esetében a szülők hozzájárulnak a védőoltás beadásához és az oltóanyag költségének 10 %-át befizetik a hivatalban. 2023. évtől pedig a **meningococcus** okozta agyhártyagyulladás/vérmérgezés ellen a 6 éves korosztály számára adható vakcinát 50 %-ban finanszírozza az önkormányzat.

Az önkormányzat az Egerszalókon letelepült fiatal házásoknak, gyermeket nevelő családoknak 2022. december 31-ig vissza nem térítendő támogatást nyújtott 500.000 Ft egyszeri összegben, új lakóház építése vagy egerszalóki **lakásvásárlás** esetén. A támogatás feltételeit önkormányzati rendelet szabályozta.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai:

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	253	9
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az önkormányzat az Egerszalóki Faluház közreműködésével szerepet vállal a települési szintű közösségformálásban. Az önkormányzat megfelelő, jól felszerelt helyiségeket biztosít a különböző csoportoknak, a Romák Egerszalókért Egyesületnek, a Nyugdíjas klubnak, a könyvtárnak.

A Faluházban ingyenes internethasználat- lehetőség biztosított minden korosztály számára, sőt az idelátogató vendégek, turisták is igénybe vehetik a szolgáltatást.

Éves szinten sok rendezvény van a településen. Közülük kiemelve néhányat: a Magyar Kultúra Napjának megünneplése, a Boros-Toros disznótor, a pünkösdi Tor-Túra, a Keresztény Ifjúsági Találkozó júliusban, augusztus utolsó szombatján a Szüretindító Bor-Túra a szüreti felvonulással, kézműves és tematikus táborok, Idősek napja, Márton- nap, Mikulás.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások:

A közösségi együttélés terén összefogás tapasztalható, etnikai konfliktusok nem jellemzőek. A romák tevékenyen részt vesznek a falu életében.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.):

A helyi szociális szakemberek, az önkormányzati hivatal és a Faluház dolgozói közösen szervezik az arra rászoruló lakosság számára az adományozást és az ajándékozást.

Különböző lakossági csoportok számára szervezett rendezvényeken természetbeni ellátásokban részesítik az adott korosztályt: idősök köszöntése ajándékokkal, vacsorával, gyermekeknek mikuláscsomagok osztása, 65 év feletti karácsonyi élelmiszercsomagja.

A családgondozó szoros kapcsolatot ápol a helyi és az országos karitatív szervezetekkel (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egri Csoportja, Katolikus Karitás) a szociális, egészségügyi vagy egyéb okok miatt nehéz körülmények között élők megsegítése, illetve az adományozás érdekében: anyagi és szociális segélyakciók, gyógyszer-támogatás, élelmiszercsomag és vásárlási utalvány.

d) helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei:

Az Egerszalóki Roma Nemzetiségi Önkormányzat évek óta meghív egy-egy fellépőt a Falunapra, hogy a település lakói jobban megismerhessék a roma kultúrát. A gyermeknap programok segítségével pedig kulturális identitásuk megőrzését biztosítják.

A Gyöngyvirág Hagyományőrző Egyesületet a roma kultúra hagyományainak megőrzése céljából alapították a helyi nemzetiség tagjai.

e) helyi lakossági önszerveződések:

A település lakói számos civil szervezetet, klubot, alapítványt hoztak létre. Néhány ezek közül: Egerszalóki Nyugdíjas Klub Egyesület, Romák Egerszalókért Egyesület (természetvédelem), Egerszalóki Borvirág Férfikórus, Egerszalóki Rozmaring Hagyományőrző Asszonykórus, Egerszalóki Polgárőr Egyesület, stb.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat működik.

Az Egerszalóki Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetője szorosan együttműködik a települési önkormányzattal, tevékenyen részt vesz a képviselő-testület, illetve a Szociális, Egészségügyi és Ifjúsági Bizottságá ülésin. Ily módon segítve az esélyegyenlőség biztosítását (például a települési támogatási kérelmek elbírálása).

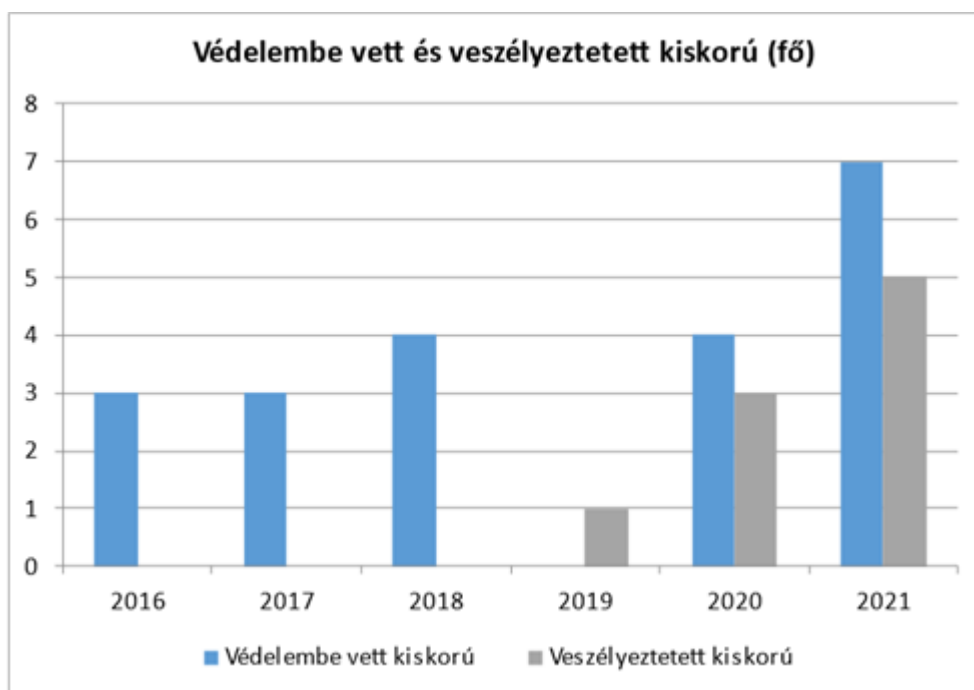
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Foglalkoztatás: Alacsony iskolai végzettség, képzetlen munkaerő	Felnőttképzéssel kapcsolatos információk beszerzése, továbbítása
Munkanélküliség	Együttműködés a foglalkoztatási hivatallal és a civil szervezetekkel
Egészségügyi szolgáltatás: egészségtelen táplálkozás, szűrővizsgálatokon való alacsony részvétel	Pályázati lehetőségek felkutatása, azon keresztüli megvalósítása Prevenció Felvilágosítás
Drogfogyasztás és -kereskedelem	Együttműködés a rendőrséggel és a civil szervezetekkel Prevenció

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek)

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 003	965	1968	50,97%	49,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			72	3,66%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	178	135	313	9,04%	6,86%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	36	24	60	1,83%	1,22%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A 0-14 éves korú állandó lakosok száma 2016 óta folyamatosan nő (273, 286, 304, 313, 326, 329 fő), az állandó népességet tekintve arányuk 15,9 %, a 15-17 éves korúaké pedig 3,05 %. Összességében a gyermekek aránya 18,95 %. 2020 óta a település öregedési indexe enyhe emelkedést mutat.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete:

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	0
2017	3	0
2018	4	0
2019	0	1
2020	4	3
2021	7	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen élő veszélyeztetett kiskorúak száma 2019 óta, a védelembe vettek aránya pedig 2020 óta emelkedő tendenciát mutat. Az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzások miatt a védelembe vétel kötelezővé vált. 2013- tól a gyermekjóléti szolgálat feladatkörét tekintve a védelembe vételi eljárás kikerült a helyi gyámügyi feladatok közül (a Járási Hivatal hatásköre), csak információs szolgáltatási és javaslattevési szerepe van.

A veszélyeztetettség okai elsősorban a környezeti, szociális tényezők, de megjelenik a fizikai és lelki elhanyagolás is.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- **Pénzügyi és természetbeni ellátások:**
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- **A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:**
a gyermekjóléti szolgáltatás.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a Gyvt. 67/A. §-a szabályozza. Eszerint:

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek **elégtelen lakókörnyezete**, illetve **lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregáltannak nyilvánított

lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentebbe a) -c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §).

Az igazgatási ügyintéző minden év január 31-ig az önkormányzat gyámhatósági tevékenységéről (a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, megállapított hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű, valamint a szünidei gyermekétkezésre jogosult gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatairól) jelentést, minden év március 31-ig pedig a pénzben és természetben nyújtható támogatásokról (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény természetben, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alap és emelt összegű támogatás életkor, család és egy főre jutó családi jövedelem szerinti adatairól) kimutatást készít és ezeket megküldi a Központi Statisztikai Hivatalnak.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során vizsgálni kell a család jövedelmi és vagyoni helyzetét a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

A kiegészítő pénzbeli ellátás havi összege - gyermekenként - a szociális vetítési alap összegének 22 százaléka.

Kedvezményes gyermekétkeztetés:

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették.

A kedvezmény igénybevételehez a szülőknek a kedvezményre való jogosultságot igazolni kell. Amennyiben a kedvezmény fennállását hatósági döntés alapozza meg, úgy annak másolatát kell benyújtani (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozat, nevelésbe vételről szóló határozat). A normatív kedvezmény igénybevétele - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság kivételével - az intézményvezető részére történő igazolás leadását követő naptól van lehetőség.

Az Egerszalóki Szivárvány Óvoda, Bölcsőde és Konyha nagy hangsúlyt fektet a korai fejlesztés megvalósítására.

Az óvodába lépő gyermekekről előzetes ismereteket a védőnő és a családsegítő segítségével szerzünk. Az intézmény az óvodába lépéstől folyamatosan írásban rögzíti a gyermek egyéni fejlődését különböző mérőeszközök segítségével. A testi fejlődés mérése mellett, az alkalmazott Oviszolgá rendszeren keresztül, a befogadástól az iskolába lépésig félévente (HHH-s gyermek esetén három havonta), saját mérőeszközzel (ez egyaránt érinti a kognitív, érzékszervi, mozgásszervi és szociális területeket) évente rögzítjük a gyermek személyes anyagában a változásokat.

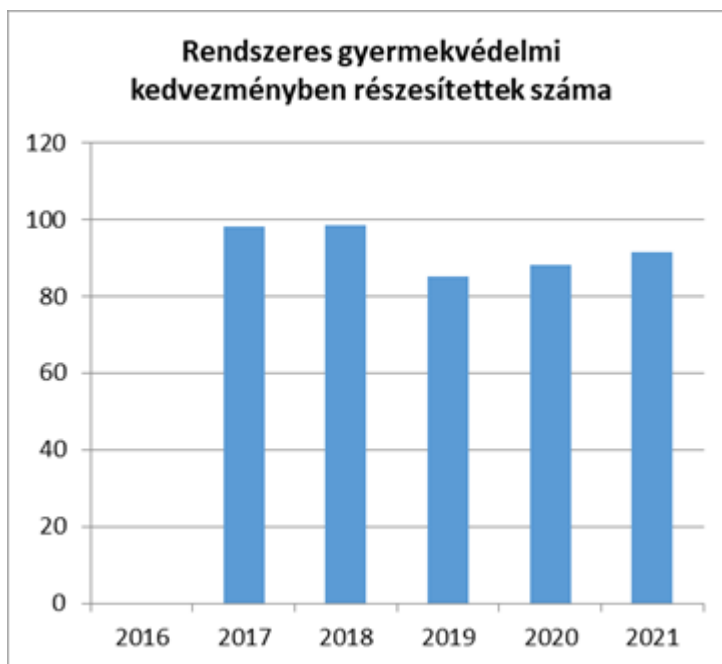
A Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat biztosítja óvodánkban a logopédiai ellátást, mely szeptemberben szűrővizsgálatokkal indul. Ebben valamennyi 5 évet betöltött gyermek érintett, illetve az óvodába lépő, nem beszélő gyermekekről készítenek felmérést. A logopédiai ellátás helyben, heti egy alkalommal valósul meg.

A szakszolgálat évente végez - szintén helyben - DPPT, tanulási képességet vizsgáló szűrést, melyet a pedagógusok kérnek a gyermekeknek, a belső mérési eredmények, megfigyelések alapján.

Így lehetőség nyílik szakértői bizottsághoz fordulni, ahol megállapíthatják a gyermek sajátos nevelési igényét.

A fenntartó anyagi támogatásával a nevelési évben saját gyógypedagógust alkalmaz az intézmény, aki heti két alapozó torna foglalkozást tart, illetve egyéni és kiscsoportos fejlesztésekkel segíti a pedagógusok munkáját azokkal a gyermekekkel, akik vagy még nem érték el az öt éves kort, így nem kerültek a Szakszolgálat látókörébe, vagy ott nem találták elég súlyosnak problémáját ahhoz, hogy fejlesztésben részesüljön általuk.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma:

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	98
2018	99
2019	85
2020	88
2021	92

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

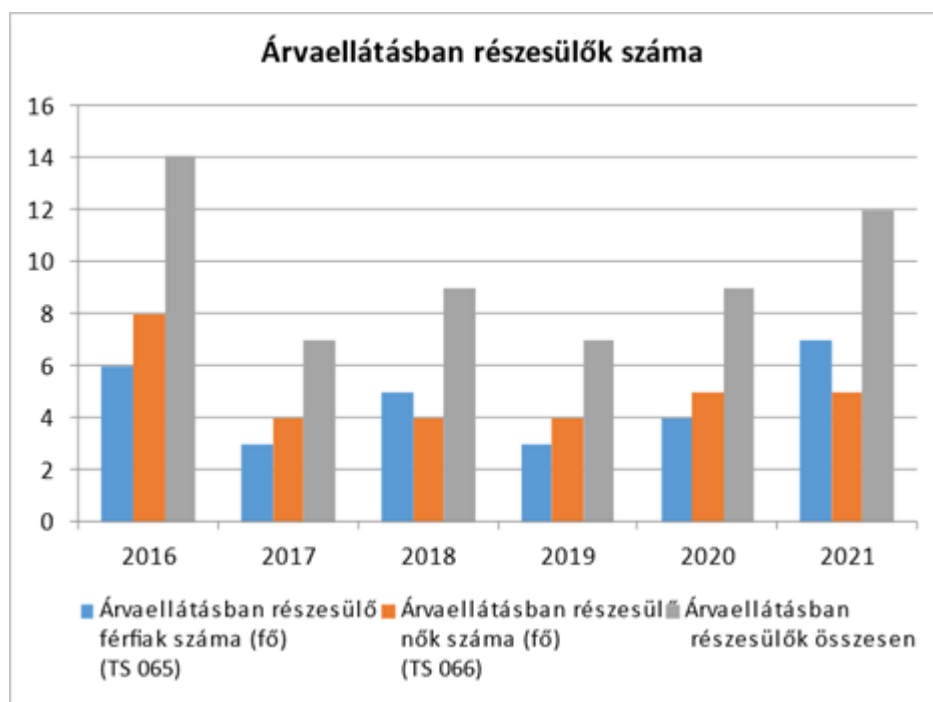
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2022-ben már jelentősen csökkent:65 fő. A jogosultak számát a koronavírus világjárvány idején befolyásolta, hogy a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet 1. §-a alapján a Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A veszélyhelyzet ideje alatt esedékes felülvizsgálatokat nem kellett elvégezni, az ellátásra való jogosultság a 647/2021. (XI. 30.) Korm. rendelet alapján többször is automatikusan meghosszabbodott, a megállapító határozatok 2022. augusztus 31-ig érvényben maradtak.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete:

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	6	8	14
2017	3	4	7
2018	5	4	9
2019	3	4	7
2020	4	5	9
2021	7	5	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen már évek óta pályázhatnak tanulók a Bursa Hungarica Tanulmányi ösztöndíjra. Ennél figyelembe kell venni a család jövedelmét és a szociális rászorultságot. Az ösztöndíj egy részét az állam, másik részét pedig a helyi önkormányzat finanszírozza.

2012. évtől helyi pályázat útján kívánja segíteni az önkormányzat a településen lakó kiváló tanulókat. Ez esetben a jó tanulmányi eredmény a feltétele az elnyert támogatásnak.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői:

Településünkön 2007. augusztus 01-től nem működik iskola. Az általános iskolás korú gyermekek Eger város iskoláiban folytathatják tanulmányaikat.

2022. szeptemberétől az óvoda egy 12 férőhelyes bölcsődével bővült és az önkormányzat fenntartásában önálló intézményként működő Egerszalóki Szivárvány Óvoda, Bölcsőde és Konyha néven üzemel.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete:

Községünkben nincs olyan gyermek, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői:

Községünkben nincs ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A hátrányos helyzetű lakosság megjelenése szórt jelleget mutat a településen.

Telepszerű szegregátumok nem jellemzők. A hátrányos helyzetű lakosok foglalkoztatási, egészségügyi, szociális helyzetének figyelemmel kísérése az önkormányzat és a szociális ellátórendszer alapvető feladata.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok):

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön egy körzeti védőnő látja el a 0-14 éves korú gyermekekkel kapcsolatos teendőket, feladatokat. Figyelemmel kíséri, hogy az előírt védőoltásokat megkapják, a kötelező szűréseken részt vegyenek.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma):

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek a háziorvosi ellátás keretében vehetik igénybe az egészségügyi alapellátást. Szakorvosi ellátásra Eger város szakrendelőiben van lehetőség. Gyermekorvos helyi alkalmazására még nem merült fel igény. Az ellátás finanszírozását a vegyes körzetben kapja a vállalkozó háziorvos.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális- oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok:

Településünkön 2016.07.01-től az Önkormányzat fenntartásában önálló intézményként működik az óvoda.

2019. szeptember 1-től új szolgáltatásként működött a Csicsergő Családi Bölcsőde. 2022. szeptemberétől pedig az óvoda egy 12 férőhelyes bölcsődével bővült, az intézmény neve: Egerszalóki Szivárvány Óvoda, Bölcsőde és Konyha.

A Bölcsőde kiemelt célja - 20 hetes kortól 3 éves korig -a gyermekek napközbeni felügyelete, gondozása, nevelése, foglalkoztatása szükségleteiknek, életkoruknak megfelelően, korosztályi közösségben, családi környezetben és légkörben. Ez elősegíti, hogy a kisgyermekes szülők számára is lehetővé tegyünk a munkavállalást, azaz az édesanyák a gyermek 3 éves kora előtt visszatérhessenek a munkaerőpiacra, képzésben, továbbképzésben vegyenek részt.

A védőnő folyamatosan nyomon követi a gyermekek fejlődését, a megfelelő szűréseket elvégzi. A korai fejlesztésre szoruló gyermekeket az óvónőkön kívül még logopédus is segíti.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások:

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa folyamatosan kapcsolatot tart a bölcsődés, óvodás és iskolás korú gyermekek szüleivel, az óvónőkkel, az egri iskolák gyermekvédelmi felelősével.

Településünkön Biztos Kezdet Gyerekház nem üzemel, a Tanoda kísérleti jelleggel egy hónapig üzemelt a Faluház könyvtárában, de az érdeklődés hiánya miatt nem működik.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás:

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	7	5	0	0	0	0
2021	0	0	7	7	0	0	0	0

A Bölcsőde 2022. szeptemberétől teljes létszámmal (12 fő) üzemel.

f) gyermekvédelem:

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa rendszeresen esetmegbeszéléseket tart, amelyen részt vesz a polgármester, a jegyző, az óvoda gyermekvédelmi felelőse, az iskolák gyermekvédelmi felelősei, a roma kisebbség képviselője, a védőnő, a házorvos és a rendőrség részéről a helyi körzeti megbízott.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

Az önkormányzat segítő szándékkal információkat juttat el azon családoknak, akik az átmeneti családok otthonát szándékoznak igénybe venni. A településhez legközelebb Eger városban van lehetőség ezen szolgáltatásra.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés:

A településen lakó gyermekek ellenszolgáltatás nélkül igénybe vehetik a Faluházban működő szabadidős programokat, ahol különböző kézműves foglalkozásokat, játszóházat, alkalomnak megfelelő ajándékkészítést szerveznek. Nyári napközis táborozásra is van lehetőség minimális díjért, ahol pedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel, és az étkezés is biztosított.

Egész évben igénybe vehető az internetes szolgáltatás.

A község ifjúsági labdarúgócsapatában sportolásra van lehetőségük a gyerekeknek.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei):

2016. január 1-től a Gyvt szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelező feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére napi egyszer meleg ételt kell biztosítani valamennyi iskolai szünidő (tavaszi, nyári, őszi téli szünet), valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszaknak megfelelő zárva tartási időtartamára eső munkanapokon, a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. A tanulók a nyári szünet alatt legalább 43 napig kell, hogy részesüljenek étkeztetésben, ami az Önkormányzat saját konyhájáról történő ételhordókban vagy egyszer használatos edényben történő elvitellel történik.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok:

A Faluház állandó és alkalmi programjai lehetőséget biztosítanak az eltérő kultúrájú gyermekcsoportok közötti ismerkedésre: gyermeknap, Mikulás, gitár szakkör, társastánc tanfolyam, népi játékok.

Egerszalók Sport Egyesület ifjúsági csapatában együtt eddzenek és játszanak az eltérő kultúrájú, a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek.

- j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk és adattal sem rendelkezünk.

- k) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül:

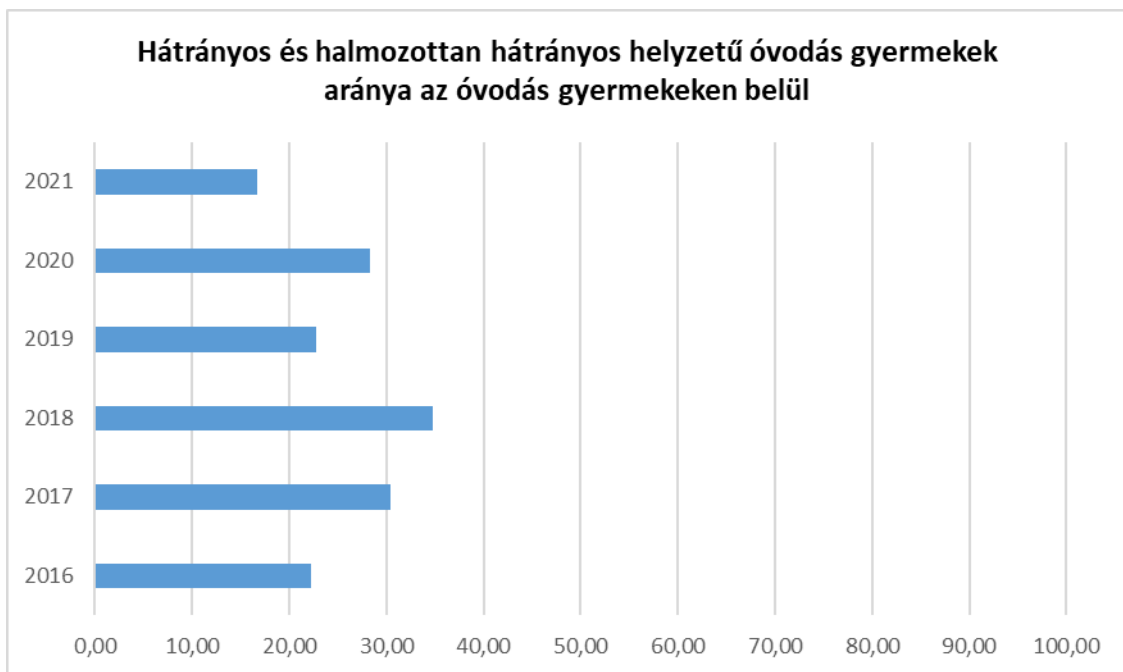
A helyi önkormányzat lehetőségeihez mérten tanulmányi ösztöndíjjal támogatja a hátrányos helyzetű diákokat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei:

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	45	10	22,22
2017	46	14	30,43
2018	46	16	34,78
2019	44	10	22,73
2020	46	13	28,26
2021	54	9	16,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	11	25
2017	57	16
2018	50	22
2019	60	14
2020	46	23
2021	49	28

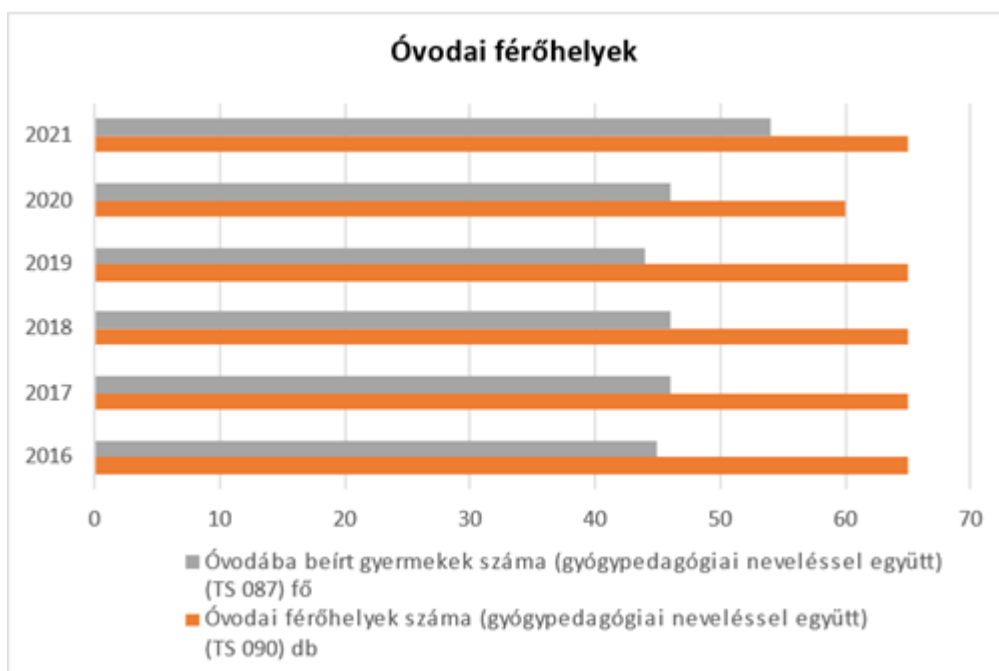
Forrás: TeIR, KSH Tstar

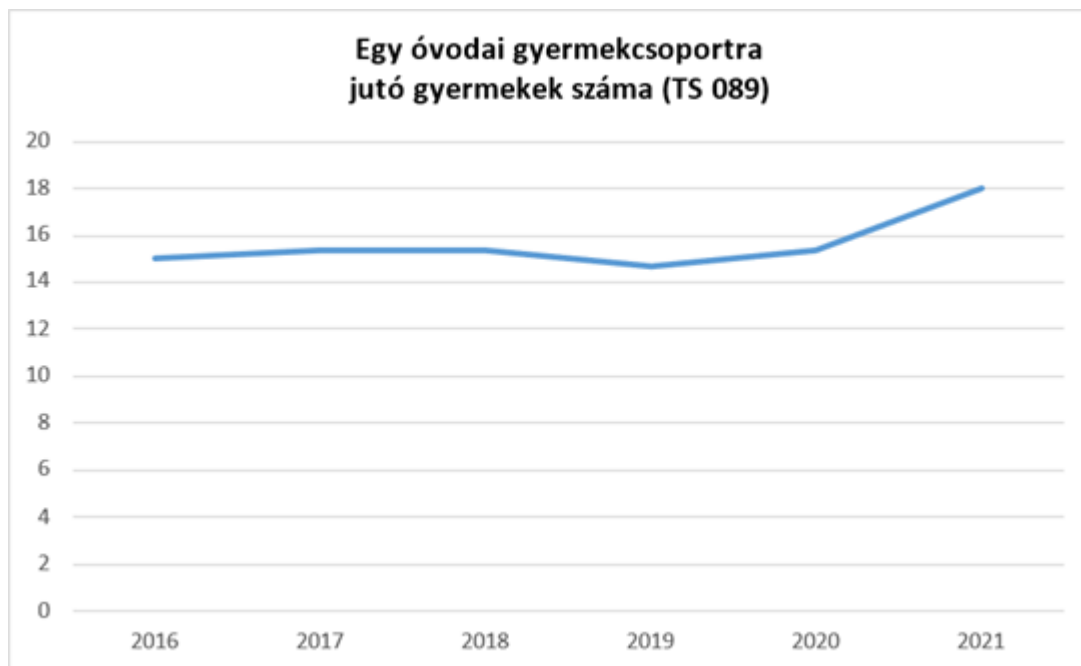
A 3-6 éves korú óvodába beírt gyermekek száma 2016-tól stagnált, de 2021-ben örömteli módon már nőtt. A sajátos nevelési igényű óvodáskorú gyermekek száma 2023-ban 3 fő, velük heti két alkalommal 1 - 1 órában az Egri Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium utazó gyógypedagógusa foglalkozik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.):

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beirt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	3	65	1	45	0	0	15
2017	n.a.	3	65	1	46	0	0	15
2018	n.a.	3	65	1	46	0	0	15
2019	n.a.	3	65	1	44	0	0	15
2020	n.a.	3	60	1	46	0	0	15
2021	n.a.	3	65	1	54	0	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A felméréseket a védőnő és az óvodapedagógusok végzik. A fejlesztési feladatokat a helyi óvónők, és a megbízási díjjal foglalkoztatott külsős szakemberek látják el, valamint logopédus segítségét is igénybe veszik. Az óvodában az önkormányzat megbízási szerződéssel egy (utazó) gyógypedagógust alkalmaz, aki heti két alkalommal egyéni és mikrocsoportos fejlesztést, illetve 1 - 1 óra alapozó tornát tart. Hetente egyszer a Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat alkalmazásában álló logopédus foglalkozik a gyerekekkel.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	1	1	10,00	70,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek:

Az óvodában hagyományos rendszerű óvodai ellátás van. Az óvodai szakemberek hátrányos megkülönböztetésről nem tudnak.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések:

Az oktatás hatékonyságának vizsgálatára nincs lehetőség. A köznevelési intézményekbe járó gyerekek tanulmányi felkészültségét az Oktatási Hivatal által szervezett országos kompetenciamérések vizsgálják.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások:

Iskola hiányában a község roma származású tanulóinak korrepetálását a Roma egyesület vállalta fel. Önkéntes alapon a közösségi házban heti egy alkalommal felnőtt foglalkozik az erre rászorult tanulókkal.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	28
2017	n.a.	n.a.	n.a.	69
2018	n.a.	n.a.	n.a.	65
2019	n.a.	n.a.	n.a.	48
2020	n.a.	n.a.	n.a.	68
2021	n.a.	n.a.	n.a.	77

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Igazolatlan iskolai hiányzások	Nyomon követés
Szenvedélybetegséggel küzdők számának növekedése	Prevenációs előadások tartása

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- *Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.*

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, a munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több funkciót töltenek be a mindennapi életben, egyidejűleg kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk. A feladatok összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára.

A gyermekgondozási szabadságról (GYES, GYED, GYET, CSED) visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. A munkaadók sokszor gondolják azt, hogy a gyermeket nevelő nők kevésbé terhelhetők, gyermekük esetleges betegségei, a család ellátása miatt kevésbé kiszámíthatók. A foglalkoztatók úgy vélik, hogy munkától való tartós távollétük alatt a hölgyek készségei, ismeretei elavultak, megkoptak, és mindez alkalmazásukban gátolhatja őket. Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és /vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében:

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	8,11	9,37	8,74%
2017	6,58	7,34	6,96%
2018	6,49	8,67	7,58%
2019	4,78	6,96	5,87%
2020	5,83	9,74	7,79%
2021	5,64	8,39	7,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	38,98	54,35
2017	43,62	48,78
2018	46,53	59,57
2019	44,87	65,71
2020	56,73	55,93
2021	51,61	52,08

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	118	21
2017	94	10
2018	101	9
2019	78	8
2020	104	13
2021	93	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a nyilvántartott álláskeresők között a nők aránya magasabb, mint a férfiaké, a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők között a nők arányszáma csökken, de még mindig egy kicsivel magasabb a férfiakénál.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás, az iskolázottság, a szakképesítés hiánya nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban:

A térségben kifejezetten nők foglalkoztatását segítő képzési programokról nincs tudomásunk. A Heves Vármegyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Egri Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége által szervezett képzésekre településünkről is jelentkeznek regisztrált munkanélküli nők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei:

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség. Nagyszámban alkalmi munkavállalóként dolgoznak, idényszerűen a helyi mezőgazdasági vállalkozóknál, a szőlőművelésben, illetve teljes vagy részmunkaidős állásban Eger és a település turisztikai, valamint vendéglátóipari egységeiben (szobaasszony, konyhai kisegítő).

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség):

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről, pl.: alacsonyabb bérről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	7	5	0	0	0	0
2021	0	0	7	7	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen biztosított az óvodai és bölcsődei ellátás. Nem merült fel probléma ellátatlan gyermek, illetve elutasított felvétel kapcsán. Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, a 2,5 éves gyermekek felvétele is biztosított. Az óvoda szabad kapacitással jelenleg nem rendelkezik, hiszen (65 engedélyezett férőhelyre) 71 óvodás gyermek van beíratva. 2022. szeptemberétől az óvoda egy 12 férőhelyes bölcsődével bővült és az önkormányzat fenntartásában önálló intézményként működő Egerszalóki Szivárvány Óvoda, Bölcsőde és Konyha néven üzemel. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától 3 éves koráig nevelhető és gondozható. A bölcsődei ellátás nagymértékben javítja a kisgyermekes nők visszatérését a munkaerőpiacra.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a településen bejelentett lakcímmel rendelkező, életvitelszerűen itt élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül.

Értesíti a gyermekjóléti szolgálat munkatársát, ha észleli a várandós anya válsághelyzetét. Egerszalókon az elmúlt 5 évben emelkedett a védőnő által gondozott 3 év alatti gyermekek száma.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Községünkben 2022-ben 3 nőt ért erőszakról volt tudomásunk. Két esetben a válsághelyzetben hívható Krízisközpont segítségét vették igénybe a bántalmazottak, egyszer feljelentés is történt, de ezt később visszavonták. Az egyik családban a gyerekek alapellátásban maradtak, a másik esetben megtörtént a védelembé vétel. A harmadik ügyben az egeri áldozatsegítő központ közbenjárására a Családok Átmeneti Otthonába kerültek az áldozatok, de ők jelenleg már nem egerszalóki lakosok. Ilyen alkalmakkor a megfelelő szakemberek (védőnő, háziorvos, családsegítő szolgálat munkatársa) bevonásával a szükséges intézkedéseket megtesszük a rendőrség értesítése mellett.

Általános problémaként megfogalmazható, hogy a bántalmazottak nagyon sokszor visszatérnek a bántalmazóhoz.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen nincs anyaothton, sem családok átmeneti otthona. Legközelebb 7 km-re a megyeszékhelyen, Egerben van lehetőség a szolgáltatás igénybevételére.

A Verpeléti Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Társulás munkatársai, a szociális ügyintézők maximális segítséget nyújtanak a családok tájékoztatásában, információk átadásában.

Nagyon ritka az ilyen szolgáltatásra igényt tartók száma.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva, nem szabad elfelejteni először is, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdekeket.

Községünkben a 2019. évi választásokon a képviselő-testületbe a 6 megválasztott képviselőből 2 nő került be, azaz 33 % volt az arányuk. A Községi Önkormányzat és az Egerszalóki Közös Önkormányzati Hivatal dolgozóinak többsége nő. Jelenleg Egerszalók egyik alpolgármestere is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, az alulképzettség, a kismamák kirekesztettség érzése.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, a szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

A kismamák nehézségeinek enyhítésére jó kezdeményezés a Faluház szervezésében a Baba-mama klub: GYES-en lévő édesanyák a gyermekekkel közös foglalkozáson vesznek részt hetente egy alkalommal.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők körében kicsit magasabb a munkanélküliség, mint a férfiak körében	Információk közvetítésével a nők részvételének ösztönzése a foglalkoztatást segítő programokban
Alacsony iskolai végzettség	Részvétel a képzési programokban (tájékoztatás, ösztönzés)
Munkaerő- piaci nehézségek	Együttműködés a Heves Vármegyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Egri Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltségével A közmunkaprogram

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	295	273	108,06%
2017	291	286	101,75%
2018	308	304	101,32%
2019	317	313	101,28%
2020	337	326	103,37%
2021	357	329	108,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	192	263	455
2017	185	255	440
2018	181	254	435
2019	178	262	440
2020	188	265	453
2021	196	260	456

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskoriúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	16	3	134	202	0	6	0
2017	16	3	131	202	0	7	1
2018	17	1	129	208	0	3	0
2019	15	1	133	222	0	4	0
2020	12	1	141	227	3	4	0
2021	11	1	146	220	2	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egerszalókon az idősök száma 2019 óta kismértékben nő. 2021-ben a község lakosságának 15 %-a 65 év feletti, közöttük 58 % a nők és 42 % a férfiak aránya. 2023. január 1-én az állandó lakosok (2033 fő) már több mint 16 %-a 65 év feletti. Az általános demográfiai folyamatok (a népesség csökkenése és öregedése) községünkre is jellemzőek.

A demográfiai adatokat vizsgálva az idősök helyzetére jellemző, hogy kevesebb a házások, megnő az özvegyek, az egyedül élők száma.

Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú-, és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék.

Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önálló képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése.

Általános tendencia, hogy a megélhetési gondok miatt az eltartó családtagoknak megnő a munkával töltött idejük, kevesebb időt tudnak az idős családtagokra fordítani. Így megnőtt az igény a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokra. Ugyanakkor elmondható, hogy Egerszalókon még mindig erősnek mondható az időseket támogató családi kapcsolati rendszerek hálózata.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága:

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	118	94	101	78	104
41-45 év (TS 042)	Fő	13	10	10	10	11	13
	%	11,02%	10,64%	9,90%	12,82%	10,58%	13,98%
46-50 év (TS 043)	Fő	11	7	7	6	8	7
	%	9,32%	7,45%	6,93%	7,69%	7,69%	7,53%
51-55 év (TS 044)	Fő	13	10	13	7	6	11
	%	11,02%	10,64%	12,87%	8,97%	5,77%	11,83%
56-60 év (TS 045)	Fő	11	12	10	8	12	12
	%	9,32%	12,77%	9,90%	10,26%	11,54%	12,90%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	5	8	6	11	10
	%	2,54%	5,32%	7,92%	7,69%	10,58%	10,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a fő megélhetést a mezőgazdaság, a szőlőművelés biztosítja, ezért jellemző, hogy a nyugdíjasok mezőgazdaságból származó bevétellel pótolják ki nyugdíjukat.

Jövedelemkiegészítésként sokan foglalkoznak szálláshely-üzemeltetéssel is.

Általánosságban megállapítható, hogy nehezen lehet elhelyezkedni, munkát találni 55 év felett.

- b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen:

Az önkormányzat intézménye, a Faluház által szervezett internetes tanfolyamon, a nyelvtanfolyamon az idősök is részt vesznek.

Az önkormányzat foglalkoztat nyugdíjas korú munkavállalót: egy főt óvodai dajka munkakörben, teljes állásban.

A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az idősöknek, évente megrendezésre kerül az idősök napja, aktuális időben a szép korúak köszöntése.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az 55 év felettieket, illetve a tartós munkanélkülieket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

A jelenlegi adójogszabályok szerint a munkavállalás kedvező a nyugdíjasok számára.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése:

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	295	0	8	21
2017	291	0	7	20
2018	308	0	6	22
2019	317	0	9	24
2020	337	0	10	33
2021	357	0	7	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen.

A településen a szociális szolgáltatásokat az önkormányzat biztosítja:

Házi segítségnyújtás

Szociális étkeztetés

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

A szociális étkeztetést igénylők száma folyamatosan emelkedik, a házi segítségnyújtás maximális kihasználtsággal működik.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szociális gondozó főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodik, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében az Önkormányzat biztosítja:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A *szociális étkeztetés* keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosultak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Az ellátás történhet az étel

- elvitelével,
- lakásra szállításával.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

Községünkben két nyugdíjas klub működik. Az egyik a Faluházban: művelődésszervező segítségével az idősek kézműves foglalkozásokon ajándékokat készítenek. A másik, az önkormányzat által biztosított

klubszobában: itt főleg a Rozmaring Hagyományőrző Asszonykórus és a Borvirág Férfikórus tagjai tartanak próbákat. Ők évente többször szerveznek találkozót a környező települések nyugdíjas kórusaival, és ők is gyakran kapnak meghívásokat más településekre.

Sok nyugdíjas kapcsolódott a Faluház által szervezett színházlátogatáshoz. Az egri Gárdonyi Géza Színház műsorait nézhetik meg nyugdíjas bérlettel. Ezekre az előadásokra külön autóbusz viszi az időseket.

c) idősek informatikai jártassága:

A Faluházban informatikai tanfolyam keretében számítógépes alapismeretek oktatása folyik idősek részére. Az intézmény egyébként is nyitott, és nyilvános számítógép biztosított a közösségi használatra.

d) a generációk közötti programok:

A faluközösség még élő hagyományait az idősek megosztják a fiatalokkal a kulturális programokon: a Boros-Toros, a pünkösdi Tor-Túra, és a Szüretindító Bor-Túra jó lehetőséget biztosít erre.

A Faluház rendezvényein is bőven nyílik erre alkalom.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen az időseket célzó programokat főként a Faluház koordinálja. Minden rendezvényen fellép a Rozmaring Hagyományőrző Asszonykórus és a Borvirág Férfikórus.

A nyugdíjas klub tagjai önálló szervezés keretében autóbuszos kirándulásokon vesznek részt: az ország egy-egy nevezetességét nézik meg, vagy valamilyen múzeumot látogatnak meg, esetleg gyógyfürdőt.

A római katolikus plébánia autóbuszos zárandokutakra viszi a hívőket.

Az Egerszalóki Református Missziói Egyházközség is szervez közösségi programokat: koncerteket, előadói esteket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősek helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek elszigetelődése	Minél több program szervezése az idősek részére és ezek népszerűsítése
Idősek napköziotthonának hiánya	Idősek napköziotthonának kialakítása

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	26	42	68
2017	26	37	63
2018	21	33	54
2019	19	27	46
2020	20	25	45
2021	21	26	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás:

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára. Középületeinkben megoldott az akadálymentesítés. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

Önkormányzatunk jelenleg megváltozott munkaképességű személyt nem foglalkoztat.

e) munkavállalást segítő lehetőségek:

A településen fogyatékossgal élő személyek tájékoztatást és segítséget kaphatnak Egerben a Fogyatékos embereket segítő Információs és Koordinációs Ponton, illetve a <https://www.rehabos.info/foglalkoztatok-heves> oldalon megtalálják a megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató cégek listáját (Agria-Humán Közhasznú Nonprofit Kft., M-V Consulting Rehabilitációs és Szolgáltató Kft., Texkont Textilipari és Szolgáltató Kft., Z & Z Autóextra Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. stb.)

f) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok:

Településünkön az önkormányzat biztosítja a házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést, amit a fogyatékkal élők is igénybe vehetnek.

A fogyatékossgal élők egy része időskorú.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 2017. november 1-től beolvadt a Magyar Államkincstárba. A fogyatékosági támogatással kapcsolatos hatáskörébe utalt feladatok tekintetében a továbbiakban a Magyar Államkincstár jár el. Ezen ellátások folyósítása a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságától történik, azonban az ellátásokkal összefüggő változásokat, módosításokat továbbra is a családtámogatási feladatkörrel megbízott járási hivatalok intézik.

A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátását, kedvezményeit magasabb szintű jogszabályok szabályozzák. Ilyen támogatások: magasabb összegű családi pótlék, adókedvezmény/személyi kedvezmény, fogyatékosági támogatás, mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványa, közlekedési támogatás súlyos mozgáskorlátozottak részére, személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatás, akadálymentesítési támogatás, ápolási díj, közgyógyellátás.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése:

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz történő hozzáférés lehetősége mindenki számára adott településünkön. Az orvosi rendelő, a védőnői és a fogorvosi rendelő akadálymentes, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a fogyatékkal élők is igénybe tudják venni az egészségügyi ellátásokat. Minden héten egy alkalommal vérvételi lehetőség is van a háziorvosi rendelőben. A községben fiókgyógyszertár is található, amelynek nyitvatartása igazodik a háziorvosi rendeléshez. A helyi óvodában az arra rászoruló gyermekek részére lehetőséget biztosítanak külön fejlesztő és rehabilitációs ellátásra is. Kifejezetten fogyatékos személyekkel foglalkozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmény, illetve lakóotthon a településen nincs.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítése:

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézménynek akadálymentesnek kellene lennie. Fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybevételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben -, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni. A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha a fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan - halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban leggyakrabban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó.

Községünkben az önkormányzati intézményekben az akadálymentesítés részben megvalósult.

- c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége:

A fogyatékos ember alapvető joga, hogy hozzájusson a közérdekű, valamint a jogai gyakorlásához szükséges információhoz. Ez a hozzáférés jelenti egyrészt azt, hogy a fogyatékos személy érzékelje az információkat (a vak személy hallja, a siket személy lássa azokat), másrészt azt, hogy biztosított legyen számára a megfelelő értelmezés lehetősége.

Az előző pontban felsorolt önkormányzati tulajdonú épületekbe (az óvoda kivételével) a mozgásukban akadályozottak bejutása megoldott, ilyen módon az ott szervezett közszolgáltatások, kulturális és sportprogramok elérhetők számukra. Az üzletek, illetve postahivatal esetében ugyanez nem mondható el. A lakóépületek akadálymentesítésére általában csak akkor kerül sor, ha van nehezen mozgó, vagy gyengén látó családtag. A más településeken nyújtott közszolgáltatások elérésére közösségi megoldások nem alakultak ki, csupán egyéni szervezés alapján van lehetőség.

- d) munkahelyek akadálymentesítése:

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítés, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

Községünk önkormányzati intézményeinél részben megoldott az akadálymentesítés.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítése:

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

2020-ban a Fő tér korszerűsítésével a Hivatal és gyógyszerár előtt 1-1 mozgáskorlátozott parkolóhely került kialakításra, az egészségház belső udvarában további 1 mozgáskorlátozott parkolóhely biztosított. Az óvoda és konyha előtt szintén biztosított 1-1 parkolóhely a mozgáskorlátozottak részére.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése részben megvalósult a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

- f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.):

Nincs ilyen szolgáltatás és eddig még igény sem merült fel erre.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások):

A településen speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye nincs, mivel igény ezekre eddig még nem volt. Plusz hátránykompenzáló juttatásokat, szolgáltatásokat a releváns jogszabályokban meghatározottakon felül nem nyújt az önkormányzat.

7.4. Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Minden fejlesztés vagy program megvalósítása során törekszünk arra, hogy az akadálymentesség biztosított legyen, és mindenki igénybe tudja venni a szolgáltatásokat, állapotától függetlenül.

7.5 A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő problémák nincsenek a településen, az akadálymentesség általános és országosan is jellemző állapotain kívül. Azonban az általános elfogadást és szemléletformálást, az egyenlő bánásmódot, az előítéletek felszámolását, valamint az érzékenyítést nagyon fontosnak tartjuk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzetének, esélyegyenlőségének vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
További akadálymentes közterületek, parkolók kialakítása	Pályázati források keresése
Érzékelhető és biztonságos épített környezet kialakítása (braille írásos tájékoztató táblák elhelyezése a vakok és gyengén látók részére)	Pályázati források keresése
Az épületen belüli tájékozódás biztosítása (a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos személyek részére)	Pályázati források keresése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra.	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel.
A helyi önszerveződések, civil szervezetek működési feltételeinek biztosítása részben megoldott.	A helyi önszerveződések, civil szervezetek működésének biztosítása, támogatása, segítségnyújtása pályázati lehetőségek felkutatásában.
Meglévő és újabb területek fásítása, virágosítása, kipusztult fák, bokrok, virágok pótlása, esetlegesen utcabútorok cseréje, elhelyezése.	A településkép szebbé, vonzóbbá tétele, a parkok közösségi terektől elvárható funkciót töltsenek be.
Az akadálymentesítés nem mindenhol megoldott, különösképpen a magántulajdonban lévő ingatlanokon (boltok, éttermek, illetve a posta).	Kapcsolat felvétele a tulajdonosokkal, segítségnyújtása fejlesztési, pályázati lehetőségek felkutatásában, kihasználásában.
Az informatikai akadálymentesítettség a község honlapja esetében nem megoldott.	A honlapot szerkesztő informatikus megvalósítja az akadálymentes honlapot.
Helyi értékek összegyűjtése, rendszerezése, a település hagyományőrző múltjának megőrzése, átadása a fiatal nemzedéknek.	A Faluház értékmentő programot készít.
Romlott a közbiztonság.	Több térfigyelő kamera telepítése.

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma):

Gyógyvizek Völgye TDM Egyesület (turisztikai szakmai szövetség), Egerszalóki Sport Egyesület (tevékenységi kör: sport), Egerszalóki Öregfiúk Sport Egyesület (tevékenységi kör: sport), Egerszalóki Polgárőr Egyesület (jogvédelem, közbiztonság), Egerszalóki Nyugdíjas Klub Egyesület (tevékenységi kör: kultúra), Egerszalóki Borvirág Férfikórus Egyesület (tevékenységi kör: kultúra), Romák Egerszalókért Egyesület (tevékenységi kör: kultúra), Szalókiak Baráti Köre Közhasznú Kulturális Egyesület (tevékenységi kör: kultúra), Egerszalóki Turizmus Egyesület (tevékenységi kör: kultúra), Múzsák Kertje Kulturális Egyesület (tevékenységi kör: kultúra), Egerszalóki Tekergő (tevékenységi kör: kultúra),

hagyományőrzés), Gyöngyvirág Hagyományőrző Egyesület (tevékenységi kör: roma kultúra, hagyományőrzés).

Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezethez nem állnak adatok rendelkezésünkre.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása:

Községünkben a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a Római Katolikus Egyház közössége és Református Egyházközség is szorosan együttműködik a helyi önkormányzattal és a civil szervezetekkel.

Az önkormányzat a településen működő civil szervezeteket (Gyógyvizek Völgye TDM Egyesület, Egerszalóki Nyugdíjas Klub Egyesület, Egerszalóki Polgárőr Egyesület, Egerszalóki Sport Egyesület, Egerszalóki Római Katolikus Plébánia, Szalókiak Baráti Köre, Öregfiúk Sport Egyesület, Egerszalóki Borvirág Férfikórus, Egerszalóki Református Misszió, Galamb- és kisállattenyésztők Egri Egyesülete, Egerszalóki Teniszkлуб Sport Egyesület, Egerszalóki Többsincs Néptánc Egyesület) a költségvetéséből anyagilag is támogatja. Ezen kívül az önkormányzat különböző kedvezményekben részesíti az egyes szervezeteket. Például a civil szervezetek önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben térítésmentesen vehetik igénybe a Faluházat, a tornatermet, a helyi labdarúgócsapat minden korosztályának és a helyi öregfiúk focicsapatnak a sportolási lehetősége ingyen biztosított a tornateremben.

A gazdasági élet szereplői támogatják a település rendezvényeit, illetve hozzájárulnak a jótékonyági adományozáshoz.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása:

Egerszalók Község Önkormányzata Egerszólát Község Önkormányzatával közös hivatalt tart fenn. A kötelező családsegítési és gyermekjóléti feladatokat a verpeléti székhelyű Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás útján látja el az önkormányzat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:

Községünkben roma nemzetiségi önkormányzat működik, amely tevékeny részt vállal elsősorban kulturális, közösségépítő programok (pl. falunap), valamint hagyományőrző programok szervezésében.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:

A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, szükség esetén társadalmi párbeszédet kezdeményeznek, lehetőségükhöz mérten támogatják a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

A civil szervezetek, a lakosság és az önkormányzat kapcsolata jónak értékelhető, ami elmondható a helyi civil szervezetek és a környező települések hasonló szervezeteinek kapcsolatáról is.

Élő testvértelepülési kapcsolat alakult ki a szlovákiai Almágy településsel.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában:

A településen for-profit szervezetek nem működnek.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába:

A helyzetelemzés előkészítésében és az egyes esélyegyenlőségi célcsoportok jellemzőinek feltárásában részt vettek a községben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, a roma egyesület elnöke, valamint egyes civil szervezetek képviselői.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása:

A HEP elfogadására a Képviselő-testület nyilvános ülésén kerül sor. A tervezete az Önkormányzati Hivatalban, a község honlapján közzétételre kerül, így az elkészült anyagról bárki elmondhatja véleményét, javaslatait.

A képviselő-testület által elfogadott dokumentum a honlapon hozzáférhető lesz, mely alapján biztosítható lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT RÉSZLETEI

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> Alacsony iskolázottság, szakképzettség hiánya, munkanélküliség Alacsony az 1 főre jutó jövedelem a családban Magas a tartósan munkanélküli nők aránya <ul style="list-style-type: none"> A roma férfiak életkora alacsony A szenvedélybetegséggel küzdők száma nő 	<ul style="list-style-type: none"> Felzárkóztató képzések, szakképzések <ul style="list-style-type: none"> A szociális juttatások bővítése A beruházások támogatása, pályázati források felkutatása Prevenációs program megvalósítása, együttműködés civil szervezetekkel, egészségügyi szolgáltatókkal
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> Elhanyagolás, a nyári szünetben a gyerekek napközbeni felügyelete sok esetben nem megoldott A herbáldrog fogyasztók száma nő 	<ul style="list-style-type: none"> Szünidei gyermekétkeztetés iránti igény felmérése, nyári tábor szervezése Egészségügyi felvilágosító, prevenációs programok megvalósítása
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> Az 55 év felettek munkanélkülisége emelkedik, a tevékeny időskor feltételeinek hiánya, szűkös célzott támogatási lehetőségek 	<ul style="list-style-type: none"> Idősek fórumának megszervezése, időseket célzó rendezvényterv összeállítása, az idősek igényeinek felmérése, új támogatási formák kialakítása
Nők	<ul style="list-style-type: none"> Tartós munkanélküliség, az idősebb nők alacsony iskolai végzettsége, információ hiány a nők hátrányairól 	<ul style="list-style-type: none"> Közfoglalkoztatás bővítése, foglalkozást segítő pályázatok támogatása
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> Hiányos a közterületek, parkolók akadálymentesítése 	<ul style="list-style-type: none"> Akadálymentesítés folytatása

<p>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiánya • Az egészségvédelem, az egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya • A közbiztonság javításának szükségessége <ul style="list-style-type: none"> • A hasonló problémákkal küzdő településekkel való közös programok szervezésének hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> • Tudatos pénzügyi magatartás kialakítását támogató programok szervezése • Az oktatás-nevelés minden szintjén, illetve a szabadidős foglalkozások keretében egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése • A közbiztonság elősegítése, közterületeken további térfigyelő kamerák elhelyezése • Tanulmányi utak szervezése, vidéki rendezvények látogatása, hasonló problémákkal küzdő településekkel való közös programok szervezése, civil szervezetek támogatása
---	--	--

JÖVŐKÉPÜNK

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák munkalehetőségekhez jutnak, a továbbiakban minél kisebb számban szorulnak rá a segélyekre, és a helyi társadalom elfogadott, egyenrangú, a közösségért tenni akaró tagjai.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők száma csökkenjen, mindenki találjon a képességeinek és végzettségének megfelelő munkát, melynek bérezése elegendő a mindennapi megélhetésen kívül a jövőről való gondoskodáshoz is, ezáltal ki tudjanak törni ebből a helyzetből.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatási esélyeinek növelését, tanulmányaik segítését, a tartalmas és vidám gyermekkor feltételeinek megteremtését. Fontos, hogy egészséges környezetben, nyugodt családi körülmények között éljenek. Nevelésük és oktatásuk során elsajátítsák és betartsák a közösségi normákat, valamint versenyképes tudást, képesítést szerezzenek a jövőre nézve.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, tiszteletben tartásukra, problémáik megoldásában igyekszünk segítséget nyújtani, hogy életüket egészségben, biztonságban, tartalmasan élhessék.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az oktatási és foglalkoztatási esélyek növelését, a család munkamegosztásában rájuk háruló többletfeladatok ellátásának segítését, az őket érő erőszak elleni határozott fellépést.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők hátrányainak mérséklésére, mindennapi életvitelük megkönnyítésére.

2. ÖSSZEGZŐ TÁBLÁZAT - A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Pénzügyi tudatosság	Alapvető pénzgazdálkodási ismeretek, felelősségteljes magatartás hiánya	Tudatos pénzügyi magatartás kialakítása	Az Önkormányzat gazdasági programja	A lakosság pénzügyi tudatosságát fejlesztő stratégia (2017-2023)	Előadások, programok szervezése, tájékoztató kiadványok	Polgármester	2028.12.31.	Résztevők száma	Pénzügyi szakemberek; Pénzügyi Navigátor Filmek, Oktatófilmek a pénzügyi tudatosságról, Egypercesek a pénzügyi tudatosságról (MNB)	A programok eredményeként változhat a célcsoportok életvitele	Nem releváns
2.	Egészségtudatos életvitel	Az egészségvédelem, az egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	Egészségtudatos életmód kialakítása	Az Önkormányzat egészségmegőrzési programja	Nemzeti Népegészségügyi Stratégia 2017-2026	Az Önkormányzat egészségmegőrző programjának megvalósítása	Polgármester	2028.12.31.	Előadásokon résztvevők száma, a népbetegségek mérséklődése	Az Önkormányzat intézményei, Roma Egyesület, háziorvosi szolgálat, védőnő, pályázati források, saját forrás	A programok eredményeként változhat a célcsoportok életvitele, szokásai	Nem releváns
3.	A közbizton-	Egyre több a	A droghasz-	Az	Nemzeti Bűn-	Megelőző-	Polgár-	2028.12.31.	A	Pályázati források,	Az	Nem releváns

	ság javítása	droghasználó, a rongálás, a lopás- betörés	nálók számának csökkenése, a közbiztonság javulása	Önkormányzat stratégiai célkitűzése	megelőzési Stratégia 2022–2023. Nemzeti Drogellenes Stratégia	felvilágosító programok, közterületeken további térfigyelő kamerák elhelyezése Bűnmegelőzési és prevenciós előadások	mester, Roma Nemzeti-ségi Önkormányzat, védőnő, a Gyermek-jóléti és Családsegítő Szolgálat munkatársa, Rendőrség		droghasználók, a rongálások, lopások, betörések számának csökkenése	önkormányzati forrás, saját szociális, egészségügyi szakemberek, külső szakemberek (RÉV), körzeti megbízott, polgárőrség	Egerszalóki Polgárőr Egyesület éjszakai járőrözése	
4.	A hasonló problémákkal küzdő települések jó gyakorlatainak megismerése	A közös programok szervezésének hiánya	Tapasztalatok megosztása, jó gyakorlatok megismerése	Az Önkormányzat stratégiai célkitűzése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Tanulmányi utak szervezése, rendezvények látogatása, hasonló problémákkal küzdő településekkel közös programok szervezése	Polgármester	2028.12.31.	A más településekkel kialakított kapcsolat	A Faluház dolgozói, saját szociális, egészségügyi szakemberek, önkormányzati forrás	Testvértelepülési kapcsolat	Testvértelepülési kapcsolat létesítése
				I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége								

1.	A munkanélküliség csökkentése	Magas a munkanélküliség Alacsony az 1 főre jutó jövedelem a családban	A munkanélküliek számának csökkenése, közfoglalkoztatási program	Az Önkormányzat stratégiai céljai, gazdasági programja, a település turisztikai céljai	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Együttműködés a Munkaügyi Központtal, helyi szabályozás kidolgozása a munkahelyteremtő vállalkozások támogatására, pályázatok: közfoglalkoztatási program, egyéb foglalkoztatást segítő pályázatok benyújtása	Polgármester	2028.12.31.	Munkanélküliek, munkahelyek, közfoglalkoztatottak száma, munkaszerződések	Központi közfoglalkoztatási és pályázati források, saját erő a pályázatokhoz A települési támogatások és egyéb szociális ellátások biztosítása: létfenntartási, lakhatási, ápolási, temetési és gyógyszer-támogatás A szociális tűzifa támogatási program folytatása Adománygyűjtés	A központi források folyamatos, kiszámítható rendelkezésre állása	Nem releváns
2.	Alacsony iskolázottság, a szakképzettség hiánya	Szakképzettséggel nem rendelkezők magas száma a munkanélküliek között	Szakképzettség megszerzése	Az Önkormányzat stratégiai céljai, gazdasági programja, a település turisztikai céljai	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Együttműködés a Munkaügyi Központtal, képzési lehetőségek felkutatása	Polgármester	2028.12.31.	Sikeresen elvégzett tanfolyamok, képesítés megszerzése	Központi képzési programok	A Munkaügyi Központ tanfolyamai	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												

1.	Szünidei gyermek-étkeztetés, felügyelet	Elhanyagolás, a nyári szünetben a gyerekek napközbeni felügyelete sok esetben nem megoldott	Egyetlen gyermek se éhezzen	Az Önkormányzat stratégiai célkitűzése	Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia 2007-2032. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Szünidei gyermekétkeztetés megszervezése, igények felmérése, nyári táborok szervezése	Polgármester és család-gondozó Faluház	Minden év augusztus 31-ig	Nyári étkeztetésben részesülők és táborozók száma	Igazgatási ügyintéző, család-gondozó, a Faluház és a konyha dolgozói Pályázati forrás, saját forrás, Roma Egyesület támogatása	Központi támogatás és saját forrás	Nem releváns
2.	Drog-prevenció	A herbál és a szintetikus drogfogyasztók száma nő	A droghasználók számának csökkenése A jelzőrendszer hatékonyabb működtetése	Az Önkormányzat stratégiai célkitűzése	Nemzeti Drogellenes Stratégia	Megelőző-felvilágosító programok	Polgármester, Roma Nemzeti-ségi Önkormányzat, védőnő, a Gyermek-jóléti és Család-segítő Szolgálat munkatársa, Rendőrség	2028.12.31.	A droghasználók számának csökkenése A gyermekek veszélyeztettségének csökkenése	Pályázati források, önkormányzati forrás, saját szociális, egészségügyi szakemberek, külső szakemberek (RÉV)	A célcsoport bevonása	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1.	A munka-	Tartós	A munka-	Az	A Nők és	Együttmű-	Polgár-	2028.12.31.	Munka-	Központi	A központi	Nem releváns

nélküliség csökkentése a nők körében	munkanélküliség, az idősebb nők alacsony iskolai végzettsége, információhiány a nők hátrányairól	nélküliek számának csökkenése, közfoglalkoztatási program	Önkormányzat stratégiai céljai, gazdasági programja, a település turisztikai céljai	Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	ködés a Munkaügyi Központtal, helyi szabályozás kidolgozása a munkahelyteremtő vállalkozások támogatására, pályázatok: közfoglalkoztatási program, egyéb foglalkoztatást segítő pályázatok benyújtása	mester		nélküliek, munkahelyek, közfoglalkoztatottak száma, munkaszerződések	közfoglalkoztatási és pályázati források, saját erő a pályázatokhoz	források folyamatos, kiszámítható rendelkezésre állása Az óvoda és a bölcsőde működtetése	
--------------------------------------	--	---	---	--	---	--------	--	--	---	--	--

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1.	A tevékeny időskor	Az idősök elszigetelődése:	Bővüljön a nyugdíjas-	Az Önkormány-	Idősügyi Nemzeti	Közösségi, kulturális	Polgármester, a	2028.12.31.	A klub taglét-	A Faluház vezetője, művelődésszervezők,	Az Önkormány-	Testvértelepülési kapcsolat keretein
----	--------------------	----------------------------	-----------------------	---------------	------------------	-----------------------	-----------------	-------------	----------------	---	---------------	--------------------------------------

	feltételeinek megteremtése	magány, a feleslegesség érzése	klub tagjainak létszáma, legyenek változatosak a programok, minél több közösségi kulturális alkalmat biztosítsunk az időseknek	zat stratégiai célkitűzése	Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	programok biztosítása idősek számára	Faluház vezetője, művelődésszervezők		száma, a megszervezett programok és az azon részt vevők száma	klubvezető, pénzügyi források a programokra (önerő és pályázatok)	zat saját forrásai, a civil szervezetek, vállalkozások támogatása, valamint a pályázati források	belüli közös programok
2.	Idősek napközi otthonának létrehozása	Az idősek elszigetelődése: magány, a feleslegesség érzése, egészségügyi problémák Idősek napközi otthonának hiánya	Megfelelő ellátás biztosítása Az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségügyi és mentális állapotuknak megfelelő szolgáltatás nyújtása	Az Önkormányzat stratégiai célkitűzése	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Meglévő önkormányzati tulajdonú ingatlan átalakítása a szociális intézményre vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően	Polgármester	2028.12.31.	Igénybe vevők száma	Pályázati forrás, saját erő	Az Önkormányzat saját forrásai, a civil szervezetek, vállalkozások támogatása, valamint a pályázati források	Nem releváns
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1.	Az akadálymentesítés	Hiányos a közterületek, a	Az akadálymentes és az	Az Önkormány-	Országos Fogyatékos-	A közszolgál-	Polgármester	2028.12.31.	Akadály-	A honlapot szerkesztő informatikus	Az Önkormány-	Nem releváns

	bővítése	<p>középületek (óvoda) és a parkolók akadálymentesítése</p> <p>Az informatikai akadálymentesítés a község honlapja esetében nem megoldott</p>	<p>érzékeny környezet megteremtése</p> <p>Közterületeken, parkolóknál az akadálymentesítés folytatása</p> <p>Akadálymentes honlap</p>	<p>gazdasági programja</p>	<p>ságügyi Program (2015-2025)</p>	<p>tatás igénybevétele</p> <p>lehez (bejutás, hozzáférés, az épületen belüli tájékozódás lehetősége)</p> <p>szükséges mértékű akadálymentesség és</p> <p>érzékeny környezet megteremtése;</p> <p>akadálymentes közlekedés biztosítása a településen</p>			<p>mentes és</p> <p>érzékeny környezet</p>	<p>Szolgáltatói egységek tulajdonosai, üzemeltetői</p> <p>Pályázati forrás, saját erő</p>	<p>zat saját forrásai</p>	
--	----------	---	---	----------------------------	------------------------------------	---	--	--	--	---	---------------------------	--

3. MEGVALÓSÍTÁS

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum a működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről **Varga István polgármester** felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- Felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. ELFOGADÁS MÓDJA ÉS DÁTUMA

- I. **Egerszalók** község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.
- II. Ezt követően Egerszalók község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek, hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Egerszalók, 2023. május 17.

Varga István
polgármester

Hunyadi-Buzás Jánosné
jegyző

Egerszalók Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Egerszalók, 2023. május 17.

Radics László
az ERNŐ vezetője

Gyüre Marianna
a Faluház vezetője

Pető Lászlóné
védőnő

dr. Bene Zsuzsanna
házi orvos

Csutak Anita
az Egerszalóki Szivárvány, Óvoda,
Bölcsőde és Konyha vezetője

Baji Zsuzsanna
a Verpeléti Gyermekjóléti és
Családsegítő Szolgálat Társulás munkatársa

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA